

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

III.

Výroční zpráva o elektronizaci a stavu veřejných zakázek v ČR za rok 2023

Vypracoval: Ministerstvo pro místní rozvoj

Odbor 36 – OSPEVZ

Praha, červen 2024

Obsah

Úvod

1. Národní strategie veřejného zadávání.....	5
2. Legislativní a nelegislativní opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek	7
3. Indikátory popisující situaci na trhu veřejných zakázek.....	16
3.1. Velikost trhu veřejných zakázek a další vybrané ukazatele	16
3.2. Údaje evidované v Informačním systému o veřejných zakázkách	19
3.2.1. Statistiky zahájených, zadaných a zrušených veřejných zakázek	19
3.2.2. Struktura zakázek podle limitu	22
3.2.3. Struktura veřejných zakázek podle použitého zadávacího řízení	22
3.2.4. Intenzita konkurence na nabídkové straně	22
3.2.5. Podíl veřejných zakázek, které byly rozděleny na části.....	24
3.2.6. Hlavní zdroje financování a zakázky spolufinancované z EU.....	25
3.2.7. Zvláštní postupy.....	25
3.3. Veřejné zakázky zadávané na komoditních burzách	26
4. Problémy trhu veřejných zakázek identifikované v praxi kontrolních orgánů.....	28
4.1. Hlavní identifikované problémy z dozorové činnosti realizované Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti veřejných zakázek	28
4.2. Hlavní identifikované problémy z kontrol realizovaných Nejvyšším kontrolním úřadem v oblasti veřejných zakázek	30
4.3. Poznatky z výkonu finanční kontroly dodržování ZZVZ v orgánech veřejné správy	31
5. Národní elektronický nástroj	37
5.1. Provoz NEN	37
5.2. Rozvoj NEN	38
5.3. Další aktivity.....	39
5.3.1. Zajištění certifikace systému.....	39
5.3.2. Výjimky z používání NEN.....	39
5.3.3. Realizace školení NEN	40

5.4.	Centrální service desk NIPEZ.....	40
5.5.	Statistické údaje NEN	41
	Příloha č. 1 – Veřejné zakázky – tabulky	43
	Příloha č. 2 – Veřejné zakázky – grafy	50
	Příloha č. 3 – Národní elektronický nástroj – tabulky.....	54
	Přehled použitých grafů	56
	Přehled použitých tabulek.....	57
	Přehled zpracovatelů podkladů pro Výroční zprávu	58

Úvod

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) předkládá Výroční zprávu o elektronizaci a stavu veřejných zakázek v České republice za rok 2023 (dále jen „Výroční zpráva“), která byla zpracována na základě usnesení vlády České republiky ze dne 14. června 2023 č. 424 k výroční zprávě o elektronizaci a stavu veřejných zakázek za rok 2022. Tato Výroční zpráva taktéž obsahuje informace o Národní strategii veřejného zadávání v České republice pro období let 2024–2028 (dále jen „Strategie“).

Výroční zpráva představuje Strategii, která je prvním koncepčním materiálem v oblasti zadávání veřejných zakázek v České republice, a která reaguje na celoevropské i globální trendy v této oblasti a je klíčovým dokumentem pro modernizaci a zefektivnění systému veřejných zakázek v ČR.

V roce 2023 byl přijat zákon č. 166/2023 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“), kdy tato novela přinesla především nápravu několika nedostatků v transpozici evropských směrnic, ale současně i řadu výkladových upřesnění skrze zpřesnění legislativního textu. Dále došlo k novelizaci nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek (nařízením vlády č.453/2023 Sb.), kdy došlo s účinností od 1.1.2024 ke snížení těchto limitů. Dne 7. 12. 2023 byla ve Sbírce zákonů publikována vyhláška č. 345/2023 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele, která rámcově odpovídá předchozí vyhlášce č.168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele, přičemž cílem bylo vyjasnit některá sporná ustanovení, sjednotit a usnadnit aplikační praxi. Mezi zásadní změny v roce 2023 patří implementace elektronických formulářů (dále jen „eForms“) do Věstníku veřejných zakázek (dále jen „VVZ“) na základě prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/1780.

Trh veřejných zakázek v roce 2023, oproti roku 2022, rostl. V roce 2023 došlo k nárůstu většiny sledovaných parametrů (zahájené veřejné zakázky, hodnota veřejných zakázek, růst počtu podlimitních a nadlimitních zadávacích řízení). Struktura použitých zadávacích řízení v roce 2023 se výrazně neměnila, přičemž došlo k mírnému nárůstu podaných nabídek. Jedním z klesajících parametrů je podíl zadaných veřejných zakázek s jedinou nabídkou, kdy však tento pokles není stále dostatečný a počet realizovaných veřejných zakázek s jedinou nabídkou je stále příliš vysoký.

Z poznatků kontrolní činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) a jednotlivých kontrolních odborů Ministerstva financí (dále jen „MF“) v roce 2023 vyplývá, že veřejní zadavatelé opakují typově stejné kategorie pochybení jako v předchozích letech, kdy mezi hlavní pochybení lze uvést zadávání poptávaného plnění formou přímého zadání (NKÚ) nebo zajišťování neveřejných nákupů prostřednictvím veřejné zakázky malého rozsahu (MF).

V roce 2023 došlo k významnému navýšení počtu zadavatelů a dodavatelů evidovaných v Národním elektronickém nástroji a s tím souvisejícímu zvýšení objemu veřejných zakázek realizovaných v tomto elektronickém nástroji.

1. Národní strategie veřejného zadávání

MMR v roce 2023 zpracovalo, na základě usnesení vlády České republiky ze dne 14. června 2023, č. 424 k výroční zprávě o elektronizaci a stavu veřejných zakázek za rok 2022, Strategii, která byla dne 21. února 2024 schválena usnesením vlády č. 117.

Cílem Strategie je zefektivnění veřejného zadávání, zvýšení transparentnosti, digitalizace a dostupnosti dat ve veřejném zadávání, zohlednění kvality, podpora inovací a celkového společenského přínosu a udržitelnosti plnění veřejných zakázek, využití nefinančních kritérií nastavením minimálních standardů environmentální a sociální udržitelnosti veřejných zakázek u komodit obvykle pořizovaných veřejným sektorem, posílení profesionalizace v oblasti veřejných zakázek, podpora centralizace nákupů a metodické podpory zadavatelů běžně zadávaných veřejných zakázek, jakož i zadavatelů strategicky významných investic a podpory koordinace činnosti kontrolních a dohledových orgánů ke snížení duplicit a rozporů.

V rámci České republiky se jedná o první koncepční materiál v oblasti zadávání veřejných zakázek, který reaguje na celoevropské i globální trendy a s nimi spojené výzvy ekonomické, sociální, digitální, environmentální a energeticko-klimatické transformace jako páky pro naplnění vizí a cílů v prioritních oblastech národní politiky.

Vizí této Strategie je, že se veřejné nákupy odehrávají v předvídatelném prostředí, které je orientované na maximalizaci tzv. value for money. Takové nákupy vedou k lepším službám pro občany i firmy, konsolidovanějším veřejným rozpočtům a konkurenceschopnějším firmám. Klíčovým aspektem zadávání veřejných zakázek je obecná ekonomická, časová a personální efektivnost, zahrnující právní jistotu, otevřenou a transparentní komunikaci s trhem, udržitelnost, resilienci, inovativnost či další socioekonomické přínosy, včetně reflexe dopadů na místní ekonomiku. Proces zadávání veřejných zakázek je plně digitalizovaný s možností centralizace na národní i regionální úrovni a je zajišťován pravidelně školenými týmy profesionálů s odpovídající znalostí metodickou, právní i věcně odbornou. Akcent je kladen na přípravu veřejných zakázek a contract management. Dodavatelé rozumí postupům zadavatelů, důvěřují jim a v případě legitimních důvodů mají k dispozici funkční a efektivní nástroj obrany, což přispívá k širší soutěži o veřejné zakázky a možnosti získat výhodnější nabídky. Díky tomuto nastavení získává česká ekonomika na své konkurenceschopnosti.

Účelem Strategie je

- zvýšit kvalitu plnění poskytovaného subjektům veřejného sektoru a získanou hodnotu za peníze (value for money) včetně aplikace principů 3E (účelnost, hospodárnost, efektivnost) a respektování principu řádného hospodáře, s důrazem na udržitelnost, chytrá řešení a inovativnost;

- otevřít cestu nákupům odpovědným k životnímu prostředí, ochraně klimatu, sociálně udržitelným, podporujícím rozvoj zapojení malých a středních podniků, sociálních podniků či místních komunit;
- kontinuálně zvyšovat povědomí, znalosti a dovednosti odpovědných osob včetně nastavení národního kompetenčního rámce;
- nastavit systém, který shromažďuje relevantní data a generuje praktické výstupy pro manažerské řízení, veřejnou kontrolu a samotné zadavatele a dodavatele bez výrazného administrativního zatížení uživatelů;
- optimalizovat podmínky pro zvýšení nabídky centralizace nákupů a spolupráci subjektů především na regionální úrovni, včetně podpory národní a odvětvové centralizace;
- zvýšit právní jistotu a předvídatelnost (včetně časové a nákladové) pro zadavatele i dodavatele a snížit formalismus, včetně postupného sjednocování rozhodovací a vyměřovací praxe;
- soustředit se na klíčové sektory a strategické zakázky s cílem podpořit kvalitu, udržitelnost, resilientní inovativnost, chytrá řešení, digitalizaci.

2. Legislativní a nelegislativní opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek

Novelizace zákona o zadávání veřejných zakázek

V roce 2023 vstoupila v účinnost nejrozsáhlejší novela ZZVZ od doby jeho účinnosti. Zákon č. 166/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „Novela“) vstoupil v účinnost od 16. července 2023 a zadávací řízení zahájená od tohoto data tak již podléhají novelizované právní úpravě.

Novela přinesla především nápravu několika nedostatků v transpozici evropských směrnic, ale současně i řadu výkladových upřesnění skrze zpřesnění legislativního textu. Novela rovněž přinesla zadavatelům další odstranění administrativní zátěže, přičemž ke zpřísnění právní úpravy došlo jen v několika jednotlivých případech, částečně v rámci nápravy transpozice evropských směrnic a částečně ve prospěch rozšíření práv účastníků zadávacího řízení.

Z důvodu výhrad ze strany Evropské komise přinesla Novela úpravu ustanovení o určování předpokládané hodnoty u veřejných zakázek pravidelné povahy v případech, kdy je jednotková cena jejich předmětu v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel pořizuje dodávky a služby opakovaně podle svých aktuálních potřeb. Uvedená úprava § 19 odst. 3 ZZVZ je výjimkou z pravidla, že u veřejných zakázek pravidelné povahy se stanoví předpokládaná hodnota podle součtu předpokládaných hodnot dodávek nebo služeb stejného druhu minimálně za 12 měsíců nebo účetní období, které je delší než 12 měsíců (§ 19 odst. 1 ZZVZ). Uvedenou výjimku lze při splnění podmínek pro její využití po Novele využít jen ve vztahu k podlimitním veřejným zakázkám a veřejným zakázkám malého rozsahu. V případě nadlimitní veřejné zakázky pravidelné povahy musí pak zadavatel vždy stanovit její předpokládanou hodnotu na základě § 19 odst. 1 a 2 ZZVZ. Stále však platí, že pokud zadavatel uzavírá třeba i větší množství smluv, jejichž předpokládaná hodnota (určená podle § 19 odst. 1 a 2 ZZVZ) nepřesahuje limit pro nadlimitní veřejnou zakázku, pravidlo o sčítání za minimálně 12 měsíců se neuplatní, pokud je jednotková cena jejich předmětu proměnlivá a dodávky a služby jsou pořizovány opakovaně podle zadavatelových aktuálních potřeb.

Druhou hlavní nápravou transpozice evropských směrnic bylo upřesnění pravidel pro komunikaci v zadávacím řízení. Komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem v zadávacím řízení a při zvláštních postupech podle části šesté probíhá písemně (§ 211 odst. 1 ZZVZ). Ústní formu komunikace lze v souladu s novelizovaným § 211 odst. 2 ZZVZ využít v zákonem vyjmenovaných případech a svodně také u jiných sdělení, která se netýkají zásadních prvků zadávacího řízení, mezi které patří zejména zadávací dokumentace, žádost o účast, potvrzení zájmu a nabídka. Bylo tak především dosaženo terminologického souladu s evropskými směrnicemi.

Zadavatelům se přidalo jen několik nových povinností. Na základě požadavku Legislativní rady vlády musí být nově veřejným zadavatelem ve zjednodušeném podlimitním řízení vyžadováno prokázání základní způsobilosti. Pokud zadavatel nestanoví jinak, prokazuje se čestným prohlášením. Další povinnosti souvisí s rozšířením práv účastníků zadávacího řízení, konkrétně se jedná o povinnost poskytnout účastníkům zadávacího řízení na základě jejich žádosti:

- informace o zákazu uzavření smlouvy (§ 40 odst. 3 ZZVZ),
- údaje z nabídek odpovídající číselně vyjádřitelným kritériím hodnocení (§ 109 odst. 3 ZZVZ).

Ve prospěch dodavatelů svědčí i přidání možnosti, že zadavatelem označené významné činnosti vyhrazené k plnění jen vybraným dodavatelem může plnit i člen téhož koncernu, pokud tento sám nepodal nabídku a splňuje základní způsobilost (§ 105 odst. 2 ZZVZ).

Novela přinesla zpřesnění dosavadní zákonné textace u definice veřejného zadavatele Česká republika [§ 4 odst. 1 písm. a) ZZVZ] tak, aby z ní bylo patrné, že na stát lze v rámci zadávání veřejných zakázek pohlížet jako na celek. Cílem tedy je v první řadě upřesnit definici veřejného zadavatele na úrovni České republiky a postavit tak najisto, že organizační složka státu je provozní jednotkou s funkční samostatností při zadávání veřejných zakázek a je tedy oprávněna stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky vždy samostatně, nezávisle na veřejných zakázkách obdobného druhu zadávaných jinými organizačními složkami státu. K upřesnění dosahu této změny ve vztahu k vertikální a horizontální spolupráci bylo vydáno speciální metodické doporučení viz přehled metodik a stanovisek vydaných v roce 2023 v podkapitole Metodická podpora k ZZVZ.

Ke zpřesnění a vyjasnění zákonných pravidel a podpoře srozumitelnosti legislativního textu došlo dále např. v úpravě stanovování předpokládané hodnoty, zadávací lhůty a jistoty, prokazování kvalifikace prostřednictvím jiných osob, zjednodušeného režimu, rámcových dohod, dynamických nákupních systémů, změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku v případech, kdy je na změnu možné aplikovat některou z výjimek a v řadě dalších ustanovení.

V rámci úpravy dynamických nákupních systémů (dále jen „DNS“) došlo k vícero změnám. Novelou se např. vyjasnilo, že při zahájení zadávacího řízení, kterým se zavádí DNS, mohou být pravidla pro hodnocení nabídek stanovena méně konkrétním způsobem než v případě běžného užšího řízení. V zadávací dokumentaci zadávacího řízení, kterým se zavádí DNS, je tak zadavatel povinen uvést pouze výčet kritérií hodnocení (tedy jejich názvy). Vyjasnila se pravidla pro změnu a doplnění zadávací dokumentace v době trvání DNS. Změna nebo doplnění je možné, pokud bude náležitě uveřejněno a dodavatelům bude poskytnut dostatečný časový prostor na tuto změnu nebo doplnění reagovat. Upřesnila se transpozice pravidel pro rozhodování o žádostech o účast podaných v průběhu trvání DNS. O těchto

žádostech musí zadavatel rozhodnout ve lhůtě 10, resp. 15 pracovních dnů. Rovněž se upřesnil postup pro uzavírání smluv v DNS. Pro DNS jsou pak v Novele zvláštní přechodná ustanovení.

Snížení administrativní zátěže přineslo např.

- zakotvení, že zásada odpovědného zadávání se uplatní, jen je-li to vzhledem k povaze a smyslu zakázky vhodné, a neuplatní se u veřejných zakázek malého rozsahu (§ 6 odst. 4 a § 31 ZZVZ). Úpravy byly provedeny především z důvodu snížení zátěže pro zadavatele, kterou přináší odůvodňování postupu při uplatňování této zásady;
- nové pojetí toho, kdy dojde k ukončení zadávacího řízení ze ZZVZ, pokud zadavatel neodešle oznámení o výběru dodavatele v zadávací lhůtě. Nově v takovém případě není zadávací řízení ukončeno uplynutím zadávací lhůty, ale až uplynutím 3 měsíců od okamžiku konce zadávací lhůty. Nově se tak zadavateli dala možnost uzavřít smlouvu v dodatečné lhůtě 3 měsíců. Důvodem pro tuto úpravu bylo odstranění přílišné tvrdosti ZZVZ;
- vypuštění povinnosti požadovat originály dokladů prokazujících kvalifikaci před uzavřením smlouvy (§ 122 odst. 3 ZZVZ) (bylo doplněno možností zadavatele požadovat originály a dále možností požadovat aktuální doklady nebo požadovat prohlášení o jejich aktuálnosti (§ 122 odst. 4 ZZVZ));
- oprávnění poskytnout ÚOHS v případě přezkumu přístup k dokumentaci o zadávacím řízení prostřednictvím certifikovaného elektronického nástroje [a obdobně i v navazujícím soudním řízení správním (§ 262a a 272a ZZVZ)];
- odstranění limitu 50 % hodnoty změny u změn závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku podle § 222 odst. 5 a 6 ZZVZ. Zůstala jen úprava v § 222 odst. 9 ZZVZ, kde je stanoven celkový společný limit 30 % cenového nárůstu pro důvody podle těchto odstavců.

Vedle výše uvedené Novelu byl ZZVZ v roce 2023 novelizován již jen jednou, přičemž v tomto případě se jednalo o změnu drobnou a čistě technickou – zákon č. 412/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony přinesl do ZZVZ harmonizaci s tímto zákonem, a to ve vztahu k názvu úřadu – konkrétně do § 75 odst. 1 písm. e) ZZVZ, kde se potvrzení příslušné okresní správy sociálního zabezpečení s účinností od 1. 1. 2024 změnilo na potvrzení příslušné územní správy sociálního zabezpečení.

Změna limitů

Novela nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek (provedená novelou č. 435/2023 Sb.) přinesla s účinností od 1. 1. 2024 změnu limitů pro účely ZZVZ. Výše limitů, podle kterých se určuje, zda se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku, se snížila. Limit u dodávek a služeb

od 1. 1. 2024 činí 3 494 000 Kč (5 401 000 Kč v případě územních samosprávných celků), u stavebních prací činí 135 348 000 Kč.

Nová vyhláška č. 345/2023 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele

Dne 7. 12. 2023 byla ve Sbírce zákonů publikována vyhláška č. 345/2023 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele (dále jen „uveřejňovací vyhláška“). Tato uveřejňovací vyhláška nabyla účinnosti od 1. února 2024.

Novou vyhlášku bylo nezbytné přijmout z důvodu implementace tzv. elektronických formulářů dle Prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/1780 ze dne 23. září 2019, kterým se stanoví standardní formuláře pro uveřejňování oznámení v oblasti zadávání veřejných zakázek a kterým se zrušuje prováděcí nařízení (EU) 2015/1986 („elektronické formuláře“), v platném znění.

Obsah vyhlášky rámcově odpovídá předchozí vyhlášce č. 168/2016 Sb., o uveřejňování formulářů pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek a náležitostech profilu zadavatele, přičemž cílem bylo vyjasnit některá sporná ustanovení, sjednotit a usnadnit aplikační praxi.

Klíčové změny oproti předchozí vyhlášce jsou následující:

- úprava způsobu doručování formulářů s ohledem na aplikační praxi – odstranění možnosti doručení formuláře do datové schránky ve formátu XML;
- vymezení případů pro použití jednotlivých typů elektronických formulářů;
- úprava uveřejňovacích pravidel pro veřejné zakázky v podlimitním režimu – stejné formuláře pro nadlimitní i podlimitní veřejné zakázky;
- zapracování změny způsobu uveřejňování oprav údajů v již uveřejněných formulářích – opravný formulář se vytváří jako kopie původního formuláře s přidaným oddílem pro upřesnění opravy;
- úprava rozsahu, členění a popisu struktury informací uveřejňovaných na profilu zadavatele.

Ustanovení týkající se strukturovaných informací uváděných na profilu zadavatele mají odloženou účinnost od 1. července 2024, aby měli provozovatelé profilů zadavatele dostatek času na úpravu svých informačních systémů. MMR za tímto účelem uveřejní nová XSD schémata včetně metodického pokynu na internetové stránce <https://isvz.nipez.cz/>.

Implementace eForms do Věstníku veřejných zakázek

eForms vychází z prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/1780 (dále jen „Nařízení“). K tomuto Nařízení byla dosud vydána 2 změnová nařízení (2022/2303 a 2023/2884), jimiž došlo k doplnění nových nebo aktualizaci stávajících položek eForms.

Členské státy měly povinnost implementovat eForms do 24. října 2023. S ohledem na řadu nejasností a připomínek členských států byl termín ze strany Evropské komise a Úředního věstníku EU posunut a formuláře v původní podobě bylo možné odesílat až do 31. ledna 2024.

Nařízení k eForms stanoví celkem 40 formulářů, které jsou rozčleněny do 5 skupin podle typu oznámení:

- Plánování
- Zahájení
- Oznámení o záměru uzavřít smlouvu
- Výsledek
- Změna závazku ze smlouvy

Do uveřejňovací vyhlášky a do VVZ bylo zapracováno pouze 37 formulářů, jelikož 3 formuláře se týkají oznámení na profilu zadavatele, které nemají oporu v ZZVZ.

Oproti původním formulářům, které měly jasně danou vizuální podobu (nařízení stanovilo PDF vzory formulářů), jsou eForms vymezeny formou tabulky, která obsahuje soupis jednotlivých položek, jejich formátů a příznaku, zda jde pro jednotlivé formuláře o položky povinné, či volitelné.

Za účelem implementace eForms na úrovni členských států uveřejnil Úřední věstník EU (dále jen „TED“) rozsáhlou technickou dokumentaci tzv. Software Development Kit (dále jen „SDK“).

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) stanovilo následující východiska pro implementaci eForms:

- Původní formuláře a eForms musí být k dispozici na stejném webu VVZ, vyhledávání bude umožněno napříč oběma databázemi.
- Musí být umožněno navázat nový formulář na původní formulář odeslaný před nasazením eForms.
- Zachování Žádosti o uveřejnění, odstranění duplicitních položek, které jsou přímo ve formuláři.
- Méně zkušený uživatel bude mít možnost využít návodné otázky, po jejichž zodpovězení systém vygeneruje relevantní formulář.

Procesu implementace předcházela na straně MMR analýza položek eForms, kdy u nepovinných položek bylo posuzováno, zda mají význam pro účely statistik nebo

informační hodnotu pro potenciální dodavatele/širokou veřejnost. Řada položek byla na základě této analýzy vypuštěna. Dále bylo nutné zpracovat korektní české překlady položek a jejich popisů, aby odpovídaly českému prostředí a terminologii ZZVZ. Provozovatel VVZ současně analyzoval SDK a zpracoval soupis nezbytných úprav systému a návrh postupu realizace. Samotná realizace (tj. vývoj, programování a testování systému) probíhala od června 2023 do ledna 2024.

Nová podoba VVZ obsahující eForms byla spuštěna 5. února 2024, týden před spuštěním bylo stanoveno přechodné období, kdy již nebylo možné odesílat nové formuláře, došlo k dodatečnému uveřejnění formulářů dříve odeslaných do TED a poté proběhla úplná odstávka systému z důvodu přípravy na nasazení nové verze.

VVZ je nadále upravován na základě připomínek uživatelů. Zároveň v souvislosti se spuštěním Registru veřejných zakázek bude umožněno předvyplnit formuláře ve VVZ údaji, které byly již dříve zadány v elektronickém nástroji. To povede ke snížení administrativní zátěže a omezení chybovosti a nekonzistence dat v jednotlivých systémech Národní infrastruktury pro elektronické zadávání (dále jen „NIPEZ“).

Další úpravy VVZ bude nezbytné provést do konce února 2025 z důvodu implementace prováděcího nařízení (EU) 2023/2884 ze dne 20. prosince 2023, kterým se mění prováděcí nařízení (EU) 2019/1780, kterým se stanoví standardní formuláře pro uveřejňování oznámení v oblasti zadávání veřejných zakázek. Toto změnové nařízení stanoví nové položky na základě:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955c,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2560 ze dne 14. prosince 2022 o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1031 ze dne 23. června 2022 o přístupu hospodářských subjektů, zboží a služeb třetích zemí na trhy Unie s veřejnými zakázkami a koncesemi a o postupech na podporu jednání o přístupu hospodářských subjektů, zboží a služeb Unie na trhy třetích zemí s veřejnými zakázkami a koncesemi.

Evropská legislativa

V roce 2023 byla na evropské úrovni přijata následující právní regulace zasahující do oblasti zadávání veřejných zakázek:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1542 ze dne 12. července 2023 o bateriích a odpadních bateriích, o změně směrnice 2008/98/ES a nařízení (EU) 2019/1020 a o zrušení směrnice 2006/66/ES

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115 ze dne 31. května 2023 o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie některých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (přepracované znění)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413 ze dne 18. října 2023, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001, nařízení (EU) 2018/1999 a směrnice 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652, a
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2675 ze dne 22. listopadu 2023 o ochraně Unie a jejích členských států před hospodářským nátlakem třetích zemí.

Metodická podpora k ZZVZ

Metodickou podporu k ZZVZ realizuje MMR – Odbor strategií, práva a elektronizace veřejných zakázek (dále jen „OSPEVZ“).

V průběhu roku 2023 byla velká část metodické podpory věnována aktualizaci všech metodik a změnám souvisejícím s přijetím Novely. K Novele byly připraveny speciální semináře pro zadavatele zaměřené na danou problematiku.

V průběhu roku 2023 byly vypracovány a uveřejněny další nové metodiky, stanoviska a doporučení z oblasti zadávání veřejných zakázek, a to jak formální, tak i specializované metodiky k ZZVZ a jeho prováděcím předpisům a dále metodiky odborné. MMR také spolupracuje na tvorbě dalších metodických dokumentů s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem práce a sociálních věcí a dalšími odbornými subjekty.

Metodiky a stanoviska vydané v roce 2023:

- Společné stanovisko MMR, Ministerstva vnitra a ÚOHS k problematice vztahu povinnosti uveřejnit smlouvu na veřejnou zakázku podle ZZVZ a povinnosti uveřejnit smlouvu podle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv.
- Společné stanovisko MMR a Ministerstva zemědělství k otázce určení „dodávek stejného druhu“ v případě pravidelného pořizování potravin pro účely aplikace § 19 odst. 1 ZZVZ.
- Metodické doporučení pro nákup reklamy zajišťující demonetizaci konspiračních a dezinformačních webů.

- Společné stanovisko MMR a ÚOHS k výkladu „stáří“ referenčních zakázek podle § 79 odst. 2 písm. a) a b) ZZVZ.
- Doplnující text k výkladovému stanovisku ÚOHS k § 242 odst. 5 ZZVZ týkajícího se povinnosti podání námitek nejpozději 72 hodin před skončením zákonných lhůt.
- Orientační metodická tabulka se lhůtami (72 hodin blokáce námitek).
- Metodické doporučení k výkladu § 11 a § 12 ZZVZ (vertikální a horizontální spolupráce).

Metodiky včetně výkladových stanovisek jsou dostupné na Portálu o veřejných zakázkách (www.portal-vz.cz).

Metodická podpora k ZPNV

K zákonu č. 360/2022 Sb., o podpoře nízkoemisních vozidel prostřednictvím zadávání veřejných zakázek a veřejných služeb v přepravě cestujících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPNV“), který vstoupil v účinnost k 1. prosinci 2022 MMR v roce 2023 provádělo další metodickou činnost. Tazatelům kromě řady telefonických odpovědí bylo poskytnuto celkem 21 písemných stanovisek. Na základě těchto stanovisek byla v lednu 2024 na Portále o veřejných zakázkách aktualizovaná metodika k ZPNV. V roce 2023 nadále probíhala školení k ZPNV, a to buď v rámci školícího programu MMR k veřejným zakázkám nebo speciálně např. v rámci Komoditní standardizační skupiny MF Vozový park a pohonné hmoty. Současně probíhala intenzivní průběžná komunikace mezi zástupcem MMR a zadavatelem ohledně správnosti vykazování počtů vozidel pro účely ZPNV.

Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora o zadávání veřejných zakázek

Zpráva Evropského účetního dvora (EÚD) 28/2023 hodnotí právní prostředí zadávání v EU v posledních 10 let, zejména metodou komparace původní právní úpravy (obecná směrnice 2004/18/ES a sektorová směrnice 2004/17/ES) a současné právní úpravy (koncesní směrnice 2014/23/EU, klasická směrnice 2014/24/EU, sektorová směrnice 2014/25/EU). Výsledek šetření EUD ve svém celku vyšel poměrně negativně. Účetní dvůr zdůrazňuje především:

- snížení hospodářské soutěže v oblasti veřejných zakázek za posledních 10 let, zejména s ohledem na velký podíl přímého zadávání a řízení s jedním uchazečem;
- žádné významné zlepšení při dosahování hlavních cílů, které sledovaly směrnice z roku 2014: v rozporu s cíli reformy zadávání veřejných zakázek z roku 2014 Účetní dvůr zaznamenal nedostatečné zjednodušení, nízký podíl

- zakázek zadávaných malým a středním podnikům, nedostatečné využívání strategických veřejných zakázek; nedostatek přeshraničních nabídek;
- o nedostatky v monitorování vývoje v oblasti veřejných zakázek v EU ze strany Komise.

V reakci na to byly v průběhu série jednání pořádaných belgickým předsednictvím přijaty a v Úředním věstníku EU uveřejněny Závěry Rady k zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 28/2023 (C/2024/3521). V rámci Závěrů Rady se Evropská komise vyzývá k provedení hloubkového šetření stávajícího právního rámce zadávání veřejných zakázek s cílem posouzení jeho dostatečnosti a s cílem identifikace zdroje vytýkaných nedostatků.

Způsob provedení Závěrů Rady Komisí a intenzita zapojení členských států zatím nebyly určeny.

Školení

V roce 2023 bylo organizováno OSPEVZ celkem 90 školení, v rámci, kterých bylo proškoleno přibližně 5500 účastníků, další stovky účastníků byly proškoleny v rámci externích školení mimo stanovený školící program MMR. V rámci školícího programu OSPEVZ proběhla v červnu také již tradiční celodenní konference Den s veřejnými zakázkami, na které byla prezentována aktuální témata týkající se zadávání veřejných zakázek. Většina školení v roce 2023 proběhla s ohledem na efektivnost a dostupnost pro mimopražské účastníky online formou, 16 školení bylo prezenčních, konference proběhla formou osobního setkání s účastníky.

V4 akce

OSPEVZ uspořádalo v roce 2023 v rámci českého předsednictví ve Visegrádské skupině mezinárodní expertní jednání skupiny pro veřejné zakázky. Cílem této akce bylo udržet kontakt MMR jako gestora zadávání veřejných zakázek s experty v oblasti veřejných zakázek, v rámci toho mapovat a otevřít aktuální témata ve veřejných zakázkách. Hlavními tématy byla ústní komunikace ve veřejných zakázkách, odpovědné zadávání, sektorové předpisy a změny smluv. Akce se zúčastnili zástupci států V4, Rakouska a Chorvatska. Expertní jednání proběhlo dne 17. října 2023 v prostorách Akademie veřejného investování MMR.

Aktualizace Metodického pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2021-2027

OSPEVZ v průběhu roku 2023 zpracoval metodické stanovisko k Metodickému pokynu pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2021-2027, které celý metodický pokyn aktualizovalo v souvislosti s Novelou.

3. Indikátory popisující situaci na trhu veřejných zakázek

Následující podkapitoly se zabývají popisem velikosti a struktury trhu veřejných zakázek v České republice, k čemuž je využit soubor vybraných indikátorů kalkulovaných na základě údajů z Věstníku veřejných zakázek (dále jen Věstník) i dalších veřejně dostupných zdrojů (zejména informační portál Monitor). Větší prostor je věnován trhu veřejných zadavatelů, neboť jejich podíl na celkovém objemu veřejných zakázek je dominantní. Sektoroví zadavatelé, jak jsou dále v textu označováni zadavatelé zadávající sektorovou zakázku, jsou v první řadě podnikatelské subjekty nehosподаřící s veřejnými prostředky (pokud současně nezadávají zakázku dominantně financovanou z veřejných rozpočtů).

3.1. Velikost trhu veřejných zakázek a další vybrané ukazatele

Údaje o trhu veřejných zakázek za rok 2023 byly stejně jako v letech předchozích získány na základě analýzy vývoje relevantních makroekonomických ukazatelů, rozboru údajů o výdajích z veřejných rozpočtů a datech obsažených ve Věstníku. Prezentované údaje zahrnují vedle zakázek evidovaných ve Věstníku rovněž veřejné zakázky malého rozsahu a veřejné zakázky zadávané v režimu výjimek dle § 29 a 30 ZZVZ. Velikost trhu veřejných zakázek tedy představuje celkový objem finančních prostředků, které zadavatelé (veřejní i sektoroví) vynaložili na nákupy služeb, dodávek či stavebních prací od externích dodavatelů. Pro lepší porovnatelnost údajů o velikosti trhu veřejných zakázek a finančních prostředcích evidovaných ve Věstníku byla v této a následující podkapitole hodnota finančních prostředků navýšena o odhadovanou efektivní sazbu DPH.¹

Ekonomický vývoj České republiky v roce 2023 byl negativně ovlivněn vysokými cenami energií a bezpečnostní situací v Evropě (válka na Ukrajině). Meziroční růst HDP vykázal mírně záporou hodnotu (-0,3 %), což ve své podstatě znamená stagnaci. I přesto však trh veřejných zakázek v nominálním vyjádření vzrostl o 41 mld. Kč. Z hlediska podílu na HDP však došlo k mírnému poklesu z 12,9 % v roce 2022 na 12,5 % v roce 2023. Růst trhu veřejných zakázek veřejných zadavatelů probíhal dominantně u investičních zakázek, zatímco veřejné zakázky neinvestičního charakteru svým rozsahem stagnovaly. Růst investičních zakázek se na makroekonomické úrovni projevil poměrně razantním nárůstem tvorby hrubého fixního kapitálu sektoru vládních institucí, což lze z hlediska dlouhodobých ekonomických dopadů hodnotit pozitivně. Stagnace neinvestičních veřejných zakázek je zřejmě odrazem restriktivního chování vlády.

¹ Efektivní sazba DPH pro veřejné zadavatele je počítána jako 3/4 základní sazby DPH a 1/4 průměru snížených sazeb DPH v daném roce. Pro sektorové zadavatele efektivní sazba DPH odpovídá základní sazbě DPH

Jak již bylo uvedeno, růst zaznamenaly také veřejné zakázky sektorových zadavatelů, a to meziročně o necelých 20 mld. Kč. Data za předchozí roky však ukazují, že velikost trhu veřejných zakázek těchto zadavatelů je daleko více rozkolísána, než je tomu u zadavatelů veřejných.

Ve vztahu k HDP rozsah trhu meziročně poklesl a to o 0,4 p.b. na 12,5 %, což je ve srovnání s desetiletým průměrem (2013-2022), který činí 12,1 %, nadprůměrná hodnota. K poklesu podílového ukazatele došlo i přesto, že nominální hodnoty zadaných zakázek rostly u obou typů zadavatelů. Důvodem je relativně vysoká dynamika růstu HDP v běžných cenách (8,2 %) způsobená vysokou mírou inflace (deflátor HDP dosáhl hodnoty 8,6 %).

Vývoj trhu veřejných zakázek veřejných zadavatelů v roce 2024 lze jen částečně predikovat. Na jedné straně lze očekávat tlaky směrem k jeho redukci z důvodu restriktivní fiskální politiky vlády, na straně druhé však meziroční objem zakázek evidovaných ve Věstníku na tento pokles neukazuje. Spíše tedy lze očekávat obdobnou situaci jako v roce 2023, kdy veřejné zakázky neinvestičního charakteru budou stagnovat, zatímco investiční růst. V případě sektorových zadavatelů lze očekávat objem kolem 150 mld. Kč. Z hlediska ukazatele podílu na HDP lze očekávat jeho stagnaci.

Tabulka 1 Základní údaje o trhu veřejných zakázek (VZ) v letech 2018–2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
HDP v mld. Kč (běžné ceny)	5 411	5 791	5 709	6 109	6 787	7 344
Celkové výdaje sektoru vládních institucí v mld. Kč	2196	2378	2696	2841	3026	3332
<i>z toho tvorba hrubého fixního kapitálu v mld. Kč</i>	224	253	277	287	316	370
Fiskální úsilí v mld. Kč**	-48,7	-57,9	-85,6	-55,0	74,7	22,0
Trh veřejných zakázek v mld. Kč	629	677	720	850	878	919
- veřejní zadavatelé	523	572	606	636	735	755
- sektoroví zadavatelé	106	105	114	214	143	164
Podíl trhu VZ na HDP (v %)	11,6 %	11,7 %	12,6 %	13,9 %	12,9 %	12,5 %
Evidováno ve Věstníku v mld. Kč	581	405	454	620	740	769
Podíl VZ evidovaných ve Věstníku na trhu VZ (v %)	92,4 %	59,8 %	63,1 %	72,9 %	84,3 %	83,7 %

Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce - duben 2024, Věstník veřejných zakázek, zpracoval doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D. VŠE Praha.

Pozn.: * V případě roku 2023 se jedná o odhad na základě dostupných údajů (stav k 20. 4. 2024).

** Tzv. fiskální úsilí vyjadřuje meziroční změnu strukturálního salda sektoru vládních institucí a lze jej využít jako indikátor charakteru fiskální politiky – kladné hodnoty indikují restriktivní fiskální politiku, záporné expanzivní. Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

Tabulka 2 Podíl prostředků alokovaných veřejnými a sektorovými zadavateli na celkové velikosti trhu veřejných zakázek v letech 2018–2023

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Veřejní zadavatelé (mld. Kč)	523	572	606	636	735	755
v % HDP	9,7 %	9,9 %	10,6 %	10,4 %	10,8 %	10,3 %
Sektoroví zadavatelé (mld. Kč)	106	105	114	214	143	164
v % HDP	2,0 %	1,8 %	2,0 %	3,5 %	2,1 %	2,2 %
Trh VZ celkem (mld. Kč)	629	677	720	850	878	919
v % HDP	11,6 %	11,7 %	12,6 %	13,9 %	12,9 %	12,5 %
HDP, běžné ceny (mld. Kč)	5 411	5 791	5 709	6 109	6 787	7 344

Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce - duben 2024, Věstník veřejných zakázek, zpracoval doc. Ing. Leoš Víttek, Ph.D. VŠE Praha.

Pozn.: * V případě roku 2023 se jedná o odhad na základě dostupných údajů (stav k 20. 4. 2024).
Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

Pro úplnost je nutné uvést, že údaje za rok 2023 byly vypočítány z dat dostupných k 20. 4. 2024. Ve zprávě za rok 2024 dojde ke zpřesnění uvedených údajů v návaznosti na dostupnost přesnějších údajů například o hospodaření zdravotních pojišťoven nebo hospodaření akciových společností a dalších podniků, které spadají do kategorie veřejných zadavatelů. K tomuto zpřesnění dochází každoročně.

3.2. Údaje evidované v Informačním systému o veřejných zakázkách

Ve Věstníku jsou evidovány pouze ty veřejné zakázky, u kterých zákon ukládá zadavateli povinnost uveřejňovat základní informace prostřednictvím stanovených formulářů. Za správnost údajů uvedených ve formulářích zodpovídá vždy zadavatel. MMR provádí u zakázek evidovaných ve Věstníku ruční opravy cen (z ceny uvedené v Kč vč. DPH nebo v cizí měně na cenu v Kč bez DPH) a doplňuje údaje o zadavatelích a dodavatelích (zejména chybějící IČO).

V roce 2023 došlo k meziročnímu nárůstu hodnoty zadaných zakázek evidovaných ve Věstníku o 24 mld. Kč bez DPH. Zde je nutné uvést, že hodnota evidovaných zakázek je určitým předstihovým indikátorem vývoje trhu veřejných zakázek v dalších letech. Takto mírný nárůst v roce 2023 ukazuje na pravděpodobnou stagnaci trhu veřejných zakázek v roce letošním.

Z hlediska poměru zakázek evidovaných ve Věstníku na celkovém trhu se v roce 2023 hodnota pohybuje na úrovni 84 %, což je nad dlouhodobým průměrem, který za posledních deset let činí 70 %.

Tabulka 3 Podíl objemu finančních prostředků VZ evidovaných ISVZ na celkovém trhu veřejných zakázek

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Trh veřejných zakázek (mld. Kč)	629	677	720	850	878	919
Evidováno ve Věstníku (mld. Kč)	581	405	454	620	740	769
Podíl (%)	92,4 %	59,8 %	63,1 %	72,9 %	84,3 %	83,7 %

Zdroje: Český statistický úřad, Ministerstvo financí – Makroekonomická predikce – duben 2024, Věstník veřejných zakázek, zpracoval doc. Ing. Leoš Víttek, Ph.D. VŠE Praha.

Pozn.: * V případě roku 2023 se jedná o odhad na základě dostupných údajů (stav k 20. 4. 2024).
Uváděné finanční hodnoty jsou včetně DPH.

V následujících kapitolách MMR uvádí statistiky, které se věnují struktuře té části trhu veřejných zakázek, která je evidována v ISVZ, konkrétně ve VVZ.

3.2.1. Statistiky zahájených, zadaných a zrušených veřejných zakázek

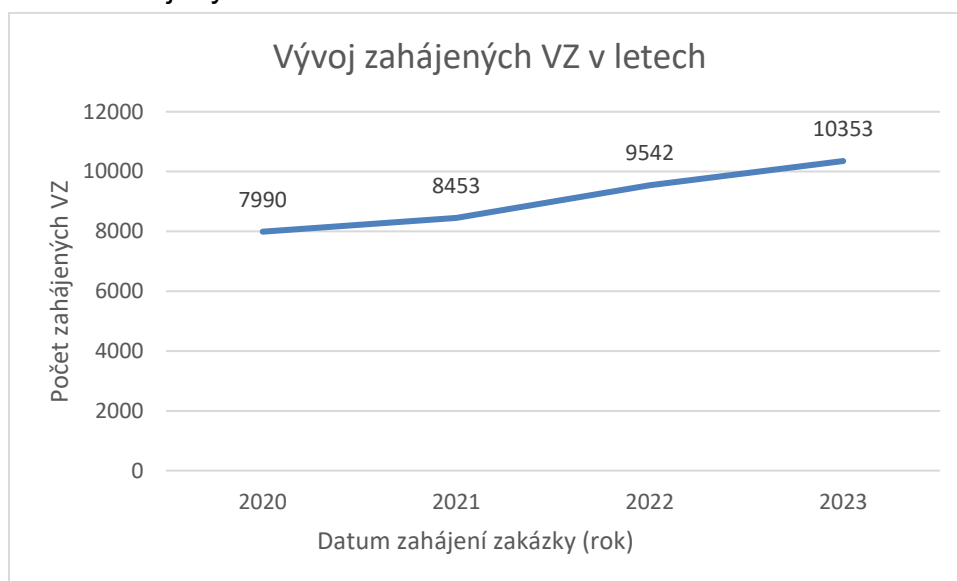
Tato kapitola je věnována zahájeným zadávacím řízením, zadaným veřejným zakázkám a zrušeným zadávacím řízením uveřejněným prostřednictvím příslušných formulářů ve VVZ, které jsou evidovány v ISVZ.

Níže uvedené statistiky je ovšem nutné interpretovat s ohledem na skutečnost, že ne všechny veřejné zakázky jsou povinně zahajovány odesláním oznámení do VVZ. Například zjednodušené podlimitní řízení (dále jen „ZPŘ“) je zahajováno uveřejněním výzvy na profilu zadavatele dle ZZVZ s tím, že pokud zadavatel hodlá současně poslat výzvu i přímo vybraným dodavatelům, musí jich být alespoň 5. Pokud je pak veřejná zakázka v ZPŘ zadána, je uveřejněno oznámení o zadání ve VVZ.

V případě jednacímho řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“) lze zadávací řízení zahájit odesláním výzvy k jednání, výzvy k podání nabídek nebo zahájením jednání s dodavatelem, zadání veřejné zakázky je však již povinně oznamováno ve VVZ. Z tohoto důvodu je u zakázek evidovaných ve VVZ počet zadáných zakázek vyšší než počet zahájených zadávacích řízení.

Zahájená zadávací řízení

V roce 2023 bylo v ISVZ evidováno celkem 10 353 zahájených zadávacích řízení, což představuje růst o 811 zadávacích řízení oproti roku 2022, kdy bylo evidováno 9 542 zahájených zadávacích řízení.

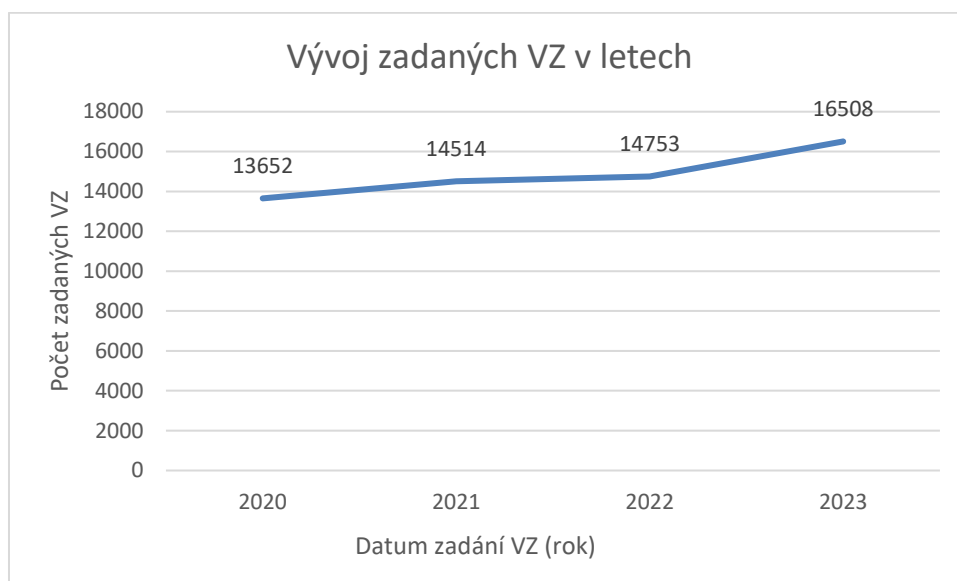
Graf 1 Vývoj zahájených VZ v letech 2020–2023

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

Zadané veřejné zakázky

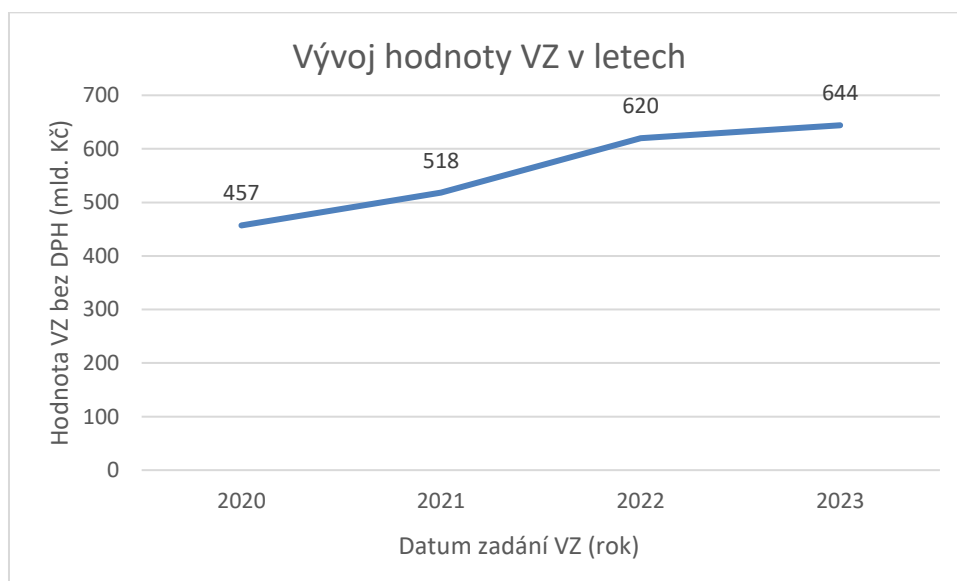
V roce 2023 byly v ISVZ evidovány zadané zakázky o celkové hodnotě 644 mld. Kč, což je růst o 24 mld. Kč oproti roku 2022, kdy hodnota zadáných zakázek činila 620 mld. Kč. Počet zadáných zakázek meziročně také vzrostl o 1 755 (z 14 753 v roce 2022 na 16 508 v roce 2023)².

² Nová metodika reflektuje požadavek na zohlednění zadávání částí jednotlivých zakázek, ale nezapočítávání částí do celkového počtu zadáných VZ. Počet zadáných VZ je tak vázán na granularitu zkoumaného období. Jinými slovy, pokud je ve statistice po měsících/kvartálech zahrnuta VZ, jejíž 2 části byly zadané v rozdílném měsíci/kvartálu zkoumaného roku, je daná VZ započítána v obou z těchto časových úsecích (součet by byl 2, ale jednalo by se o 2 zadané části VZ). Pokud se však jedná o statistiku po letech (tj. zdánlivě ekvivalent sumy za měsíce/kvartály), je v daném roce tato VZ uvažovaná jako zadaná pouze jednou (korektně celkem 1 zadaná VZ). Z toho plyne, že není možné tímto způsobem sečíst hodnoty za měsíce/kvartály a získat počet zadáných VZ za rok. Počet zadáných VZ za rok je nutné počítat odděleně.

Graf 2 Vývoj zadaných VZ v letech 2020-2023

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

Graf 3 Vývoj hodnoty VZ v letech 2020-2023

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

Zrušená zadávací řízení

U celkového počtu zrušených zadávacích řízení byl zaznamenán pokles, neboť celkový počet zrušených zadávacích řízení byl 2899 v roce 2023 oproti tomu 3 284 v roce 2022.³ Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.

3.2.2. Struktura zakázek podle limitu

V roce 2023 bylo zadáno 8 696 veřejných zakázek v nadlimitním režimu, což znamenalo nárůst o 17 % oproti roku 2022. Hodnota zadaných veřejných zakázek v nadlimitním režimu byla 563 mld. Kč, což znamenalo navýšení o 12,6 % oproti roku 2022.⁴

Téměř 1 % evidovaných zakázek co do počtu tvoří zakázky malého rozsahu, o nichž zadavatelé informují dobrovolně prostřednictvím národních formulářů ve VVZ.

3.2.3. Struktura veřejných zakázek podle použitého zadávacího řízení

Podíl otevřených řízení na celkové hodnotě veřejných zakázek evidovaných v ISVZ u veřejného zadavatele zůstal obdobný (72 % v roce 2023, 72,2 % v roce 2022). Objem zakázek zadaných v JŘBU překročil 5 % z celkového objemu VZ zadaných veřejným zadavatelem. Ostatní druhy zadávacích řízení zůstávají v případě veřejných zadavatelů marginální.

V případě sektorových zadavatelů můžeme pozorovat změnu oproti předchozímu roku. V roce 2023 došlo ke zvýšení podílů otevřeného řízení na celkové hodnotě veřejných zakázek o 10 %. Z hlediska počtu zadaných zakázek se v roce 2023 zvýšil podíl jednacích řízení bez uveřejnění na úkor jednacích řízení s uveřejněním. Podíl počtu zadaných zakázek v JŘBU se zvýšil na 20 %.⁵

3.2.4. Intenzita konkurence na nabídkové straně

Jedním ze základních předpokladů efektivního fungování trhu veřejných zakázek je dostatečná míra konkurence na nabídkové straně, kterou lze vyjádřit průměrným počtem nabídek podaných do zadávacích řízení.

³ Viz [Tabulka 8](#) Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2023 a [Tabulka 9](#) Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2022

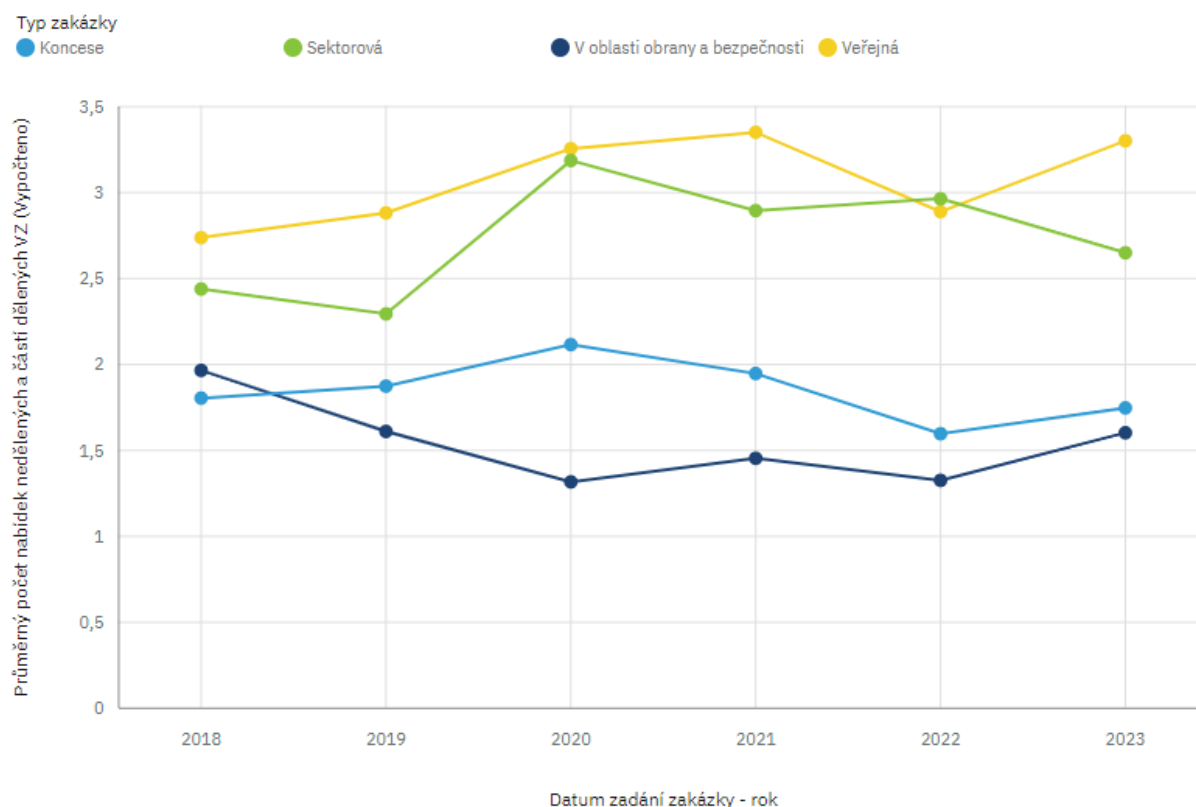
⁴ [Tabulka 10](#) Přehled veřejných zakázek dle limitu za rok 2023

⁵ Podrobnější informace naleznete v [Tabulka 12](#) Statistika zadaných veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2023 a [Tabulka 13](#) Statistika zadaných veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2022.

Ukazatel průměrného počtu podaných nabídek u zadaných zakázek veřejných zadavatelů v roce 2023 meziročně vzrostl na hodnotu 3,3, což se oproti roku 2022 (2,89) dá počítat jako mírnější růst.

Naopak průměrný počet nabídek u sektorových zadavatelů se v roce 2023 snížil na hodnotu 2,65, což se dá považovat za mírné snížení oproti roku 2022, kdy tato hodnota byla 2,96.

Vývoj průměrného počtu nabídek v letech

Graf 4 Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) v letech 2019–2023

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

U průměrného počtu nabídek u veřejných zadavatelů lze sledovat mírnější růst nabídek u služeb (z 3,03 na 3,23) a dodávek (z 2,17 na 2,45). Stavební práce mají výraznější pokles nabídek (z 5,28 na 4,25).⁶

V případě sektorových zadavatelů došlo meziročně k výraznému poklesu průměrného počtu nabídek u stavebních prací (z 5,21 v roce 2022 na 3,87 v roce 2023). Naopak u

⁶ Viz [Graf 9](#) Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) v letech 2019–2023 – Veřejný zadavatel

služeb došlo k mírnějšímu poklesu nabídek (z 2,73 v roce 2022 na 2,63 v roce 2023). Průměrný počet nabídek u dodávek byl v roce 2023 (2,4) téměř stejný jako v roce 2022 (2,41).⁷

Intenzitu konkurence lze vyhodnotit také prostřednictvím distribuce počtu nabídek ve sledovaném souboru zadávacích řízení, což je pro veřejné zadavatele zachyceno v histogramech, které porovnávají vývoj v absolutních i relativních hodnotách.

V případě veřejných zakázek na stavebních práce došlo k mírnému poklesu, jelikož podíl zakázek zadaných pouze na základě jedné nabídky klesl na hodnotu 9 % v roce 2023 z 11 % v roce 2022.⁸

U veřejných zakázek na služby můžeme pozorovat stejný trend jako u zakázek na stavební práce, tj. poklesu podílu zakázek zadaných pouze na základě jedné nabídky, podíl v roce 2023 činil 37 %, zatímco v roce 2022 byl 40 %.⁹

V případě veřejných zakázek na dodávky můžeme pozorovat pokles podílu zakázek zadaných na základě jedné nabídky na 51 % v roce 2023 z 54 % v roce 2022.¹⁰

Podíly zadaných veřejných zakázek s jedinou nabídkou lze jednoznačně považovat za příliš vysoké, a to zejména v sektoru dodávek a služeb.

3.2.5. Podíl veřejných zakázek, které byly rozděleny na části

Zadavatel je oprávněn rozdělit veřejnou zakázku na části, pokud to umožňuje povaha předmětu veřejné zakázky, a pokud bude zakázka realizována v režimu, který je odvozen od součtu předpokládaných hodnot všech jejích částí. Důvodem pro rozdělení zakázky na části může být například zajištění účasti většího množství dodavatelů nebo umožnění přístupu menších, regionálních dodavatelů.

V roce 2023 dosáhl podíl zakázek dělených na části 13,2 % z celkového počtu zadaných zakázek, tj. podobně jako v roce 2022 (13,8 %).

⁷ Viz [Graf 10](#) Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) dle druhu VZ v letech 2019-2023 – Sektorový zadavatel

⁸ Podrobnější informace jsou v [Graf 11](#) Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, stavební práce) [Graf 12](#) Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, stavební práce)

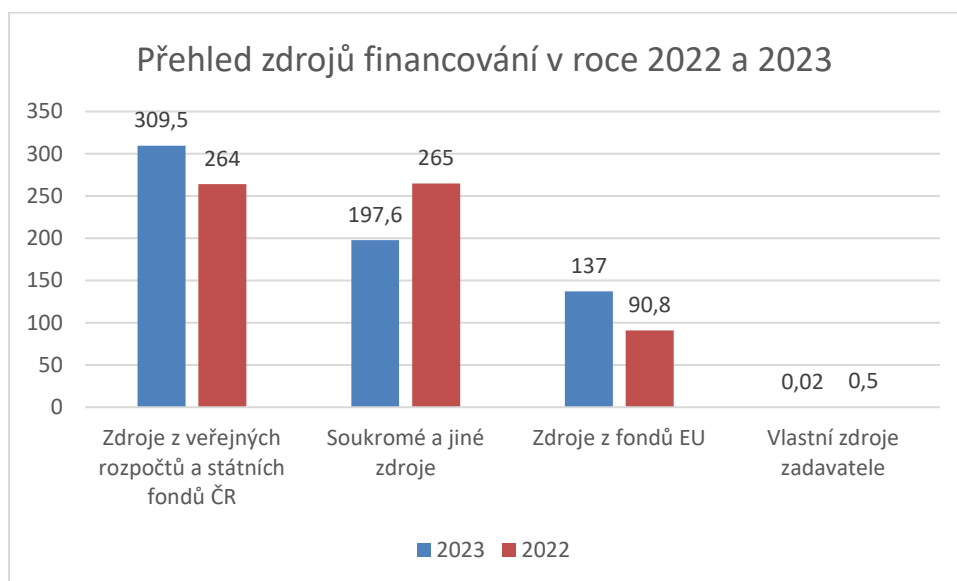
⁹ [Graf 13](#) Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, služby), [Graf 14](#) Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, služby)

¹⁰ [Graf 15](#) Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, dodávky), [Graf 16](#) Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, dodávky).

Z hlediska finančního objemu byl podíl zakázek dělených na části 7,9 % v roce 2023 a 12,7 % v roce 2022, kdy došlo k mírnému zvýšení objemu podílu zakázek dělených na části.¹¹

3.2.6. Hlavní zdroje financování a zakázky spolufinancované z EU

V roce 2023 došlo meziročně k poklesu podílu objemu zakázek financovaných ze soukromých a jiných zdrojů (z 43 % na 31 %). Naopak meziročně vzrostl podíl objemu zakázek financovaných ze zdrojů z fondů EU (ze 15 % na 21 %).

Graf 5 Přehled zdrojů financování v roce 2022 a 2023

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 12. 3. 2024

3.2.7. Zvláštní postupy

Mezi zvláštní postupy se v ZZVZ řadí rámcové dohody, dynamický nákupní systém a soutěže o návrh, níže proto uvádíme základní přehledy za loňský rok.

¹¹ Podrobnější informace jsou v [Tabulka 15](#) Podíl veřejných zakázek (ne)dělených na části za roky 2023 a 2022

Rámcové dohody

Rámcová dohoda je písemná smlouva na dobu určitou, uzavřená mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem jsou opakující se dodávky, služby nebo stavební práce s obdobným předmětem plnění. Jedná se o jeden z nástrojů, který zvyšuje flexibilitu při nakupování od externích subjektů.

Počet uzavřených rámcových dohod se meziročně zvýšil z 1 516 na 1 804, avšak objem reálného plnění se snížil z 233 mld. Kč na 179 mld Kč.¹²

Dynamický nákupní systém

DNS je plně elektronický systém, který umožňuje zadavatelům opakovaně pořizovat běžné, obecně dostupné zboží, služby nebo stavební práce. Zadavatel zavede DNS v zadávacím řízení, ve kterém postupuje přiměřeně podle pravidel pro užití řízení. Zadavatel uveřejněním oznámení o zakázce ve VVZ vyzve neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast v DNS. Dodavatelé mají ovšem možnost zařadit se do DNS po celou dobu jeho trvání.

V České republice bývá dlouhodobě zaváděno několik desítek DNS ročně. Meziročně došlo k mírnému růstu počtu zavedených DNS z 240 na 254. Objem reálně vynaložených finančních prostředků v rámci DNS se však snížil z 42,8 mld. Kč na 38,2 mld. Kč.¹³

Počet a hodnota realizovaných soutěží o návrh

Nízký počet soutěží o návrh lze odůvodnit tím, že jen malé množství připravovaných soutěží svou předpokládanou hodnotou překročí zákonný limit pro povinný postup dle ZZVZ. Počet evidovaných a finanční objem soutěží o návrh meziročně klesl.¹⁴

3.3. Veřejné zakázky zadávané na komoditních burzách

Specifickým způsobem zadávání veřejných zakázek je nákup na komoditních burzách. Jedná se o jednu z možností využití jednacního řízení bez uveřejnění dle § 64 písm. c) ZZVZ. Tímto způsobem lze pořizovat výhradně dodávky, které jsou předmětem obchodování na komoditních burzách. Podstatou burzovních obchodů je soustředování nabídky a poptávky po určité komoditě do určitého místa a času,

¹² Viz [Tabulka 18](#) Přehled využití rámcových dohod za rok 2023 a [Tabulka 19](#) Přehled využití rámcových dohod za rok 2022.

¹³ Viz v [Tabulka 20](#) Přehled využití DNS za rok 2023 a [Tabulka 21](#) Přehled využití DNS za rok 2022.

¹⁴ Viz [Tabulka 14](#) Počet a hodnota realizovaných soutěží o návrh.

a vytváření materiálních a informačních podmínek k tomu, aby zájemci mohli nakupovat a prodávat zboží, které není fyzicky přítomno, za standardizovaných obchodních podmínek. Typickými komoditami, které zadavatelé nakupují na komoditních burzách, jsou elektřina a zemní plyn.

Mezi komoditní burzy patří burza Power exchange Central Europe, a.s. (PXE), Komoditní burza Říčany, Českomoravská komoditní burza Kladno a Komoditní burza Praha. Údaje do výroční zprávy poskytly pouze komoditní burza Praha a Českomoravská komoditní burza Kladno.

Následující tabulka obsahuje informace o kontraktech¹⁵ veřejných zadavatelů¹⁶ v letech 2022 a 2023 realizovaných na Českomoravské komoditní burze Kladno a Komoditní burze Praha. Tyto kontrakty zahrnují jak zakázky malého rozsahu, tak zakázky v zadávané v JŘBU.

Tabulka 4 Kontrakty veřejných zadavatelů na Českomoravské komoditní burze Kladno

Druh komodity	Počet kontraktů		Finanční objem v mil. Kč bez DPH	
	2022	2023	2022	2023
Zemní plyn	2 389	3 729	9 015	4 783
Elektřina	3 166	6 551	16 010	8 995
Ostatní komodity	1 354	194	589	47
Celkem	6 909	10 474	25 614	13 825

Zdroj: Českomoravská komoditní burza Kladno, 7. 3. 2024

Tabulka 5 Kontrakty veřejných zadavatelů na Komoditní burze Praha

Druh komodity	Počet kontraktů		Finanční objem v mil. Kč bez DPH	
	2022	2023	2022	2023
Zemní plyn	7	14	33	48
Elektřina	15	26	148	133
Ostatní komodity	0	0	0	0
Celkem	22	40	181	181

Zdroj: Komoditní burza Praha, 20. 2. 2024

¹⁵ Kontraktem se rozumí uzavřený obchod mezi zadavatelem a dodavatelem, jehož předmětem je přímý nákup komodity, nikoli zprostředkování obchodu burzovním dohodcem.

¹⁶ Údaje o sektorových zakázkách nemá Českomoravská komoditní burza k dispozici, jelikož ve statistikách obchodů uzavřených obchodními společnostmi není rozlišeno, zda se jedná o veřejnou zakázku či nikoli.

4. Problémy trhu veřejných zakázek identifikované v praxi kontrolních orgánů

4.1. Hlavní identifikované problémy z dozorové činnosti realizované Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže v oblasti veřejných zakázek¹⁷

Vyhodnocení činnosti ÚOHS

V roce 2023 se ÚOHS při výkonu své dozorové činnosti setkával s širokou škálou pochybení zadavatelů. Přes rozmanitost šetřených pochybení zadavatelů při zadávání veřejných zakázek lze nicméně identifikovat některé skupiny typově obdobných pochybení, s nimiž se ÚOHS při výkonu své dozorové činnosti setkával v uplynulém roce nejčastěji. Lze konstatovat, že se jednalo o typově stejné kategorie pochybení jako v předchozích sledovaných obdobích. Stejně jako v roce předchozím rostl v rámci řešené problematiky počet případů týkajících se skutkově a právně složitějších otázek, kdy byla ÚOHS přezkoumávána potenciální pochybení zadavatelů s vyšší mírou závažnosti, tedy i větším negativním dopadem na soutěžní prostředí. Zadavatelé se naopak oproti předchozím obdobím dopouštěli nižšího počtu pochybení, jež lze zařadit do kategorie triviálních. V rámci své agendy dozoru veřejných zakázek se ÚOHS nejčastěji setkával s pochybeními týkajícími se neurčitého, nejednoznačného či diskriminačního vymezení zadávacích podmínek a jejich nepřiměřenosti, a to včetně stanovení požadavků na kvalifikaci dodavatelů. Jedná se o stále se opakující situace, kdy zadavatelé z pohledu ÚOHS velmi často „chodí až na hranu“ z hlediska kumulace všech svých možných požadavků. Je samozřejmě právem zadavatele stanovit zadávací podmínky dle svého uvážení, nicméně tak musí být činěno nejen v mezích ZZVZ, ale také za dodržení základních zásad zadávání veřejných zakázek. Přílišnou kumulaci požadavků v zadávacích podmínkách kladených na potenciální dodavatele ÚOHS shledává problematickou především s ohledem na následný dopad do omezení hospodářské soutěže. Právě kumulací požadavků jsou mnohdy vytvářeny hospodářské soutěži bezdůvodné překážky. Dále se jednalo o pochybení zadavatelů při výběru dodavatele, který nesplnil požadované podmínky účasti (zejména se jednalo o situace, kdy z oznámení o výběru dodavatele nebylo zcela zřejmé, že došlo k prokázání stanovených kritérií kvalifikace apod.), či naopak vyloučení dodavatele v rozporu se ZZVZ, respektive zadávacími podmínkami (zvláště šlo o případy, kdy v rozhodnutí o vyloučení nebyly v potřebné míře uvedeny skutečnosti, na jejichž základě zadavatel rozhodl o vyloučení konkrétního dodavatele, případně tyto

¹⁷ Podklady pro tuto podkapitolu byly poskytnuty Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže

důvody neměly svůj odraz ve stanovených zadávacích podmínkách). V této souvislosti ÚOHS pokládá za vhodné uvést, že považuje za velmi důležité, aby zadavatelé v průběhu zadávacího řízení skutečně řádně vysvětlili jednotlivé kroky, jež činí (z jakého důvodu a proč je činí), a předcházeli tak případným zbytečným sporům, které pak v konečném důsledku nadbytečně protahují samotný proces zadávání. Mezi nejčastější pochybení zadavatelů v roce 2023 i nadále patřilo nesplnění uveřejňovacích povinností dle zákona týkajících se především veřejných zakázek malého rozsahu, jejichž hodnota činila více než 500 000 Kč bez DPH. Právě za neplnění uveřejňovacích povinností dle ZZVZ ÚOHS v roce 2023 pokutoval dosud nejvyšší počet zadavatelů z řad měst a obcí.

Obecně pak z dozorové činnosti ÚOHS vyplývá, že veřejné zakázky zadávané základními územními samosprávnými celky byly nejčastějším předmětem přezkumu ÚOHS. Tato kategorie zadavatelů byla následována zdravotnickými zařízeními, ministerstvy, kraji a subjekty působícími v oblasti správy a výstavby dopravní infrastruktury.

V průběhu roku 2023 byly z hlediska poměrného zastoupení nejčastěji přezkoumávány veřejné zakázky v oblasti stavebnictví, informačních technologií, zdravotnictví, v menším počtu se pak jednalo o odvětví telekomunikací, dopravy a odpadového hospodářství.

Z hlediska zastoupení typů veřejných zakázek, v jejichž rámci byl nejčastěji realizován ÚOHS přezkum, jakož i z hlediska kategorie zadavatelů, tedy ani v roce 2023 nedošlo k výraznějším změnám.

Jak ÚOHS uvedl již výše, obecně lze seznat, že se zadavatelé dopouštějí oproti předchozím rokům nižšího počtu triviálních pochybení (ÚOHS vedl také minimum správních řízení zahájených na návrh, jejichž obsahem by byl tento typ pochybení), což se ovšem netýkalo již zmíněných pochybení zadavatelů při plnění, resp. neplnění uveřejňovacích povinností dle ZZVZ.

Kromě výše uvedených trendů lze dle ÚOHS shledat také posun v jednání navrhovatelů, kdy podávané návrhy vykazují z hlediska předkládané věcné argumentace zvyšující se kvalitu.

4.2. Hlavní identifikované problémy z kontrol realizovaných Nejvyšším kontrolním úřadem v oblasti veřejných zakázek¹⁸

Působnost NKÚ ke kontrole veřejných zakázek je dána ustanovením § 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. NKÚ v roce 2023 schválil 33 kontrolních závěrů¹⁹ z provedených kontrolních akcí. Vzhledem k tomu, že rozsah kontrolovaného období je odvislý od předmětu konkrétní kontrolní akce, byla shledána zjištění jak z aplikace ZZVZ, tak i dle právní úpravy založené již neúčinným zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Kontrole je podrobena nejen dodržování ZZVZ stanovených procesních postupů zadavatelů, ale také dosažení odpovídající ceny za poskytnutá plnění s ohledem na dodržování zásad 3E, tj. hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti vynakládaných peněžních prostředků.

Z kontrolních závěrů schválených v roce 2023 vyplývá, že dominujícím zjištěním bylo nesprávné zadávání poptávaného plnění formou veřejných zakázek malého rozsahu, tj. přímým zadáním, bez dodržování zákonem stanovených postupů. Zjištěno bylo rovněž nedodržování základních zásad zadávání.

NKÚ shledal u zadavatelů, jimiž byly organizační složka státu, státní příspěvkové organizace, státní podnik, výzkumná organizace, státní fond, zadavatelé z oblasti zdravotnictví a územní samosprávné celky, tato závažná pochybení, která měla nebo mohla mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky a zajištění dostatečného konkurenčního prostředí:

- neoprávněné rozdělení veřejných zakázek a jejich zadání formou veřejných zakázek malého rozsahu, ačkoliv se věcně, časově i funkčně jednalo o zakázky, u kterých měly být smlouvy uzavřeny na základě výběru dodavatele v některém z druhů zadávacích řízení. Tento chybný postup zadavatelů zpravidla má za následek i porušení základních zásad zadávání, tj. zásad transparentnosti, rovného zacházení či nedovolené diskriminace;
- zadavatelé nevyužívali možnost rozdělit, v souladu se ZZVZ stanovenými pravidly, veřejné zakázky na více částí a dosáhnout tak dostatečného konkurenčního prostředí, které je jedním z předpokladů dosažení nejvýhodnější ceny. Zadávací proces provázely nízký počet podaných a hodnocených nabídek;
- do předpokládané hodnoty veřejných zakázek nebyla zahrnuta hodnota všech plnění a souvisejících zakázek, zadavatel je tak zadal v nesprávném druhu zadávacího řízení;
- zadavatel v rozporu se ZZVZ umožnil jednomu z účastníků zadávacího řízení navýšení celkové nabídkové ceny po uplynutí lhůty pro podání nabídek;

¹⁸ Podklady pro tuto podkapitolu byly poskytnuty Nejvyšším kontrolním úřadem.

¹⁹ Z tohoto počtu nebyly dosud zveřejněny tři kontrolní závěry.

- v zadávacích podmínkách nebyl uveden datum, čas ani místo otevírání obálek, zadavatel neodeslal oznámení o výběru nejvhodnější nabídky všem účastníkům, kteří podali nabídku;
- zadavatel na profilu neuveřejnil skutečně uhrazenou cenu za plnění smlouvy.

NKÚ dlouhodobě a opakovaně uvádí, že v oblasti zadávání veřejných zakázek spatřuje značný prostor pro zvýšení celkové efektivity hospodaření státu, optimalizaci jeho výdajů a zamezení plýtvání s veřejnými prostředky. Dodržování právních předpisů při zadávání veřejných zakázek je jedním z významných předpokladů pro hospodárné vynakládání prostředků státu. Platí to i pro výsledky kontrol obsažených v kontrolních závěrech schválených v roce 2023. Zadávání tzv. z volné ruky, nedodržování zákonných pravidel, postupů a zásad zadávání ve svém souhrnu negativně ovlivňují dosažení ekonomické výhodnosti pořizovaných plnění a získání nejvyšší možné a využitelné hodnoty za vydané veřejné prostředky.

Nejvyšší kontrolní úřad, na základě skutečností zjištěných v provedených kontrolách zadávání veřejných zakázek, oznamuje příslušným správcům daně zjištěné nedostatky, které mají vztah k daňovým povinnostem kontrolovaných osob. Rovněž tak v důvodných případech podává orgánům činným v trestním řízení oznámení nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

4.3. Poznatky z výkonu finanční kontroly dodržování ZZVZ v orgánech veřejné správy²⁰

MF – Odbor 17 – Kontrola

V roce 2023 bylo odborem Kontrola ukončeno celkem 15 veřejnosprávních kontrol se zaměřením na hospodaření, v rámci, kterých je dílčí součástí předmětu kontroly také ověřování plnění povinností vyplývajících zadavatelům ze ZZVZ. Porušení tohoto zákona poté bylo identifikováno u 10 veřejnosprávních kontrol hospodaření.

Mezi nejčastější pochybení, která byla kontrolou odboru Kontrola v roce 2023 identifikována, patří zejména **porušení zásad zadávání veřejné zakázky, nesprávné stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, případně přímo obcházení povinnosti zadat veřejnou zakázku v některém ze zadávacích řízení**. Níže popsané zobecněné nedostatky lze charakterizovat jako průřezové, jelikož se objevovaly u vícero typů subjektů veřejné správy, a to bez ohledu na druh veřejné zakázky a plnění.

²⁰ Podklady pro tuto podkapitolu byly poskytnuty Ministerstvem financí.

- **Porušování zásad zadávání veřejné zakázky**

Někteří zadavatelé nesprávně pojímali veřejné zakázky malého rozsahu (dále také „VZMR“) jako výjimku ze ZZVZ, nikoliv pouze výjimku z povinnosti zadat zakázku v zadávacím řízení. V případě realizace VZMR tak v konečném důsledku rezignovali na dodržování základních zásad dle § 6 ZZVZ, přestože je tyto zásady nutno v přiměřené míře dodržovat i při zadávání VZMR. V roce 2023 byly identifikovány nedostatky spočívající v diskriminačním postupu zadavatele (např. diskriminační vymezení poptávaného zboží/služby) a nedodržení zásady transparentnosti (např. odchýlení se od deklarovaného postupu ve výzvě či vnitřním předpisu organizace, případně nepřezkoumatelný postup výběru dodavatele).

- **Nesprávné stanovení předpokládané hodnoty, obcházení povinností zadat veřejnou zakázku v některém ze zadávacích řízení**

Někteří zadavatelé nesprávně stanovili předpokládanou hodnotu, případně se jejím stanovením před zadáním zakázky vůbec nezabývali a pořizovali tak plnění bez řádného zadávacího řízení, přestože celková hodnota plnění poskytovaného z uzavřené smlouvy přesahovala limit stanovený pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Jako jednu z problematických rovin lze označit stanovování předpokládaných hodnot u tzv. veřejných zakázek pravidelné povahy, u kterých v některých případech panovaly nejasnosti týkající se jak správného určení charakteru potřeby a jejího plnění ve vztahu k „pravidelnosti“, tak následného vydefinování množiny dodávek či služeb „stejného druhu“, jejichž souhrnná uhrazená cena v předcházejících 12 měsících je rozhodná právě pro stanovení předpokládané hodnoty zadávané veřejné zakázky.

Trendy z ověřování dodržování ZZVZ

Odbor Kontrola není kontrolním orgánem, který by v rámci svých kompetencí plošně mapoval naplňování veškerých povinností vyplývajících ze ZZVZ. Odbor Kontrola nahlíží na vybraná ustanovení ZZVZ primárně jako na prostředek vytvářející předpoklad pro řádnou hospodářskou soutěž, která je klíčová zejména pro průkazné zajišťování hospodárnosti výdajů souvisejících se získaným plněním.

Na základě realizovaných kontrol nicméně lze konstatovat, že obdobně jako v předchozích letech je určitým přetrvávajícím trendem některých orgánů veřejné správy snaha zajišťovat veřejné nákupy prostřednictvím VZMR. V některých případech má záměr zadat zakázku mimo zadávací řízení dokonce vyšší prioritu, než komplexní vyřešení vstupní potřeby – zajištění potřeby je tak uměle realizováno ve více letech postupným řešením dílčích částí záměru. Ke snaze využít postupy mimo zadávací řízení pak bohužel dochází i v případech, kdy takový postup není vzhledem k zákonné úpravě povolený. Důvody leží zejména v záměru využít významně snazší postup realizace VZMR oproti procesu zadávacího řízení, a dále skutečnosti, že tato skupina

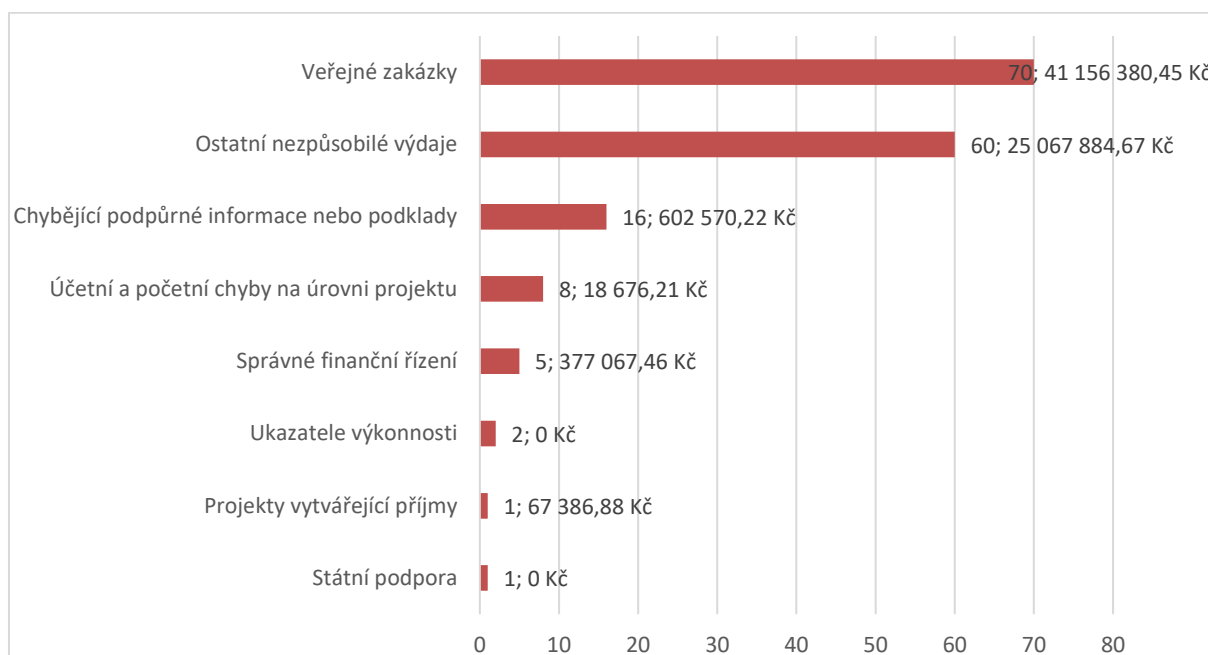
zakázek zpravidla není předmětem dohledové činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Ministerstvo financí – Odbor 52 – Auditní orgán **Veřejné zakázky ve zjištěních Auditního orgánu MF ČR v roce 2023**

Auditní orgán MF ČR provádí každoročně několik stovek auditů operací (tj. auditu projektů spolufinancovaných z prostředků Evropských strukturálních a investičních fondů a dalších mezinárodních finančních zdrojů). Neoddělitelnou součástí auditu operace je ověření správnosti postupu příjemce dotace při dodržení pravidel stanovených v ZZVZ, případně ve zvláštních metodických postupech poskytovatele dotace pro zadávání zakázek nespádajících do režimu ZZVZ. Pochybení ve veřejných zakázkách tvoří opakovaně jednu z nejpočetnějších kategorií ve struktuře identifikovaných zjištění Auditního orgánu. Z analýzy údajů provedených auditů operací za rok 2023 vyplývá, že podíl chyb ve veřejných zakázkách, které byly auditem zjištěny, tvoří **42,94 %** z celkového počtu identifikovaných zjištění. Finanční dopad tzv. zakázkových zjištění činil v roce 2023 **61,16 %** z celkového finančního objemu všech zjištění Auditního orgánu.

V roce 2023 Auditní orgán auditoval jak operace z programového období 2014-2020, tak i z nového programového období 2021-2027. Vzhledem k nízkému, a tudíž statisticky nevýznamnému počtu provedených auditů operací v rámci nového programového období (3 audity bez zakázkových zjištění) tato data nebyla pro účely tohoto přehledu do analýzy zahrnuta.

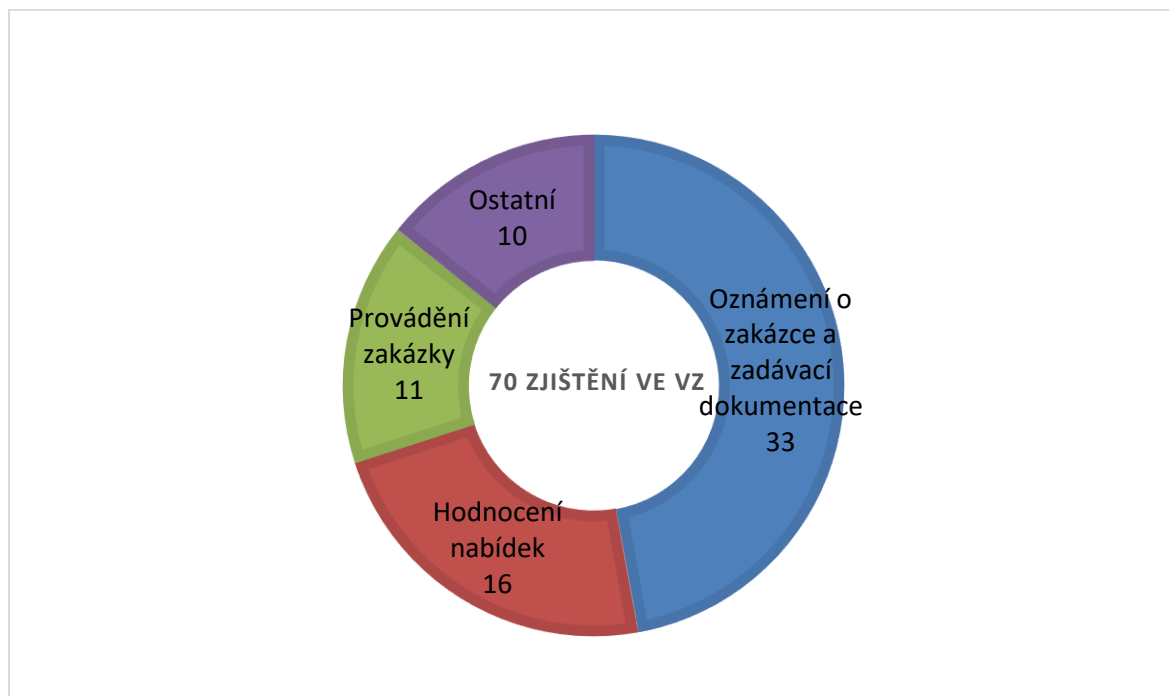
Následující graf č. 6 přináší celkový přehled zjištění Auditního orgánu za rok 2023. Rozdělení kategorií vychází z metodiky Evropské komise. Na prvních dvou místech jsou již tradičně zjištění z oblasti veřejných zakázek (vč. zakázek mimo režim ZZVZ) a ostatní nezpůsobilé výdaje. Oproti roku 2022 zde došlo ke vzájemné výměně pozic. Následují pochybení, jejichž podstata spočívá v absenci dokladů či podpůrných informací. Ostatní kategorie nejsou tak časté, příp. daná zjištění nemají finanční dopad.

Graf 6 Zjištění dle kategorií pochybení v roce 2023

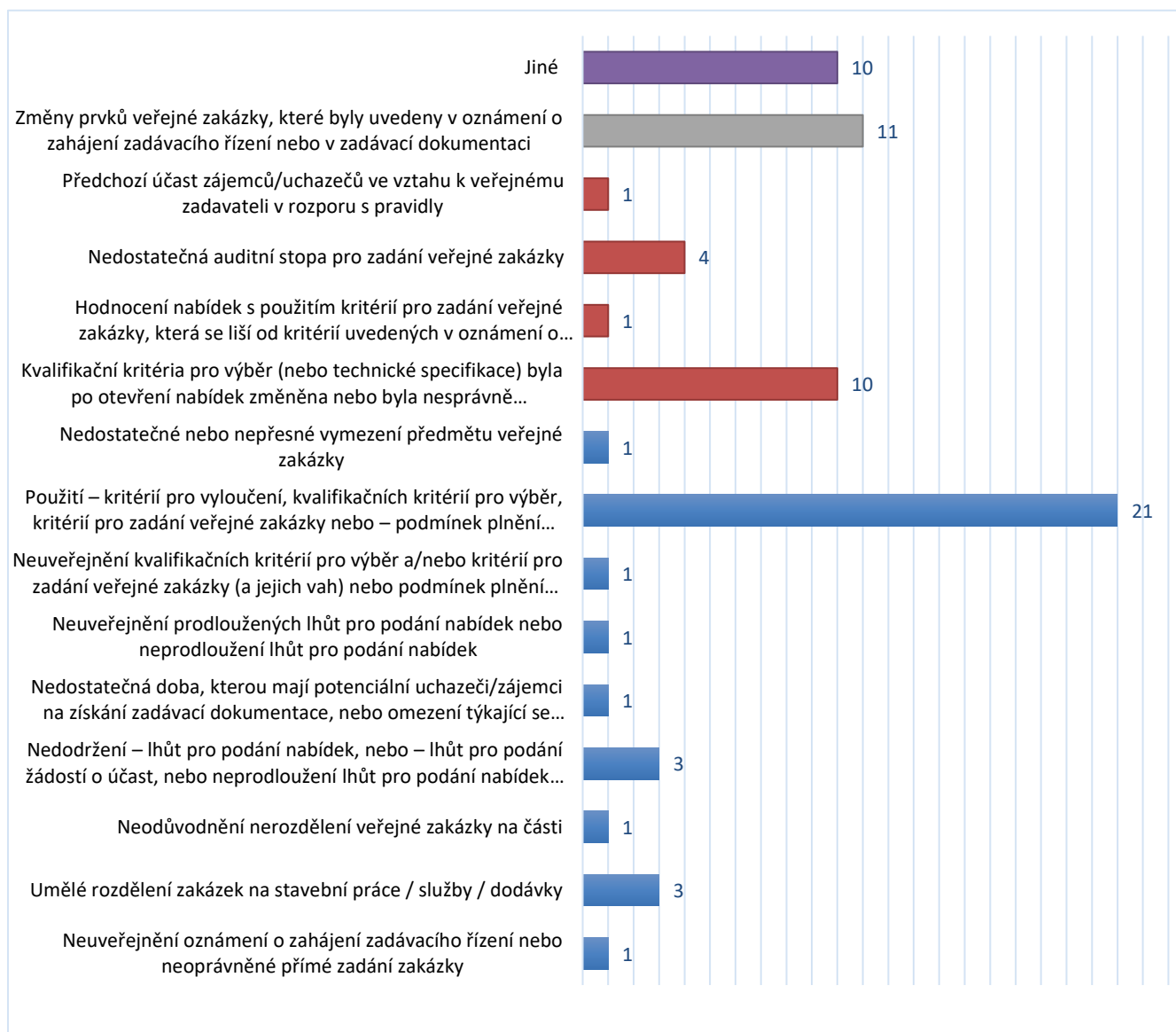
zdroj: IS APAO (informační systém Aplikační podpora Auditního orgánu Ministerstva financí ČR) za rok 2023.

Příložené grafy č. 7 a 8 pak udávají přehled jednotlivých typů pochybení v oblasti veřejných zakázek, která byla identifikována a zaznamenána do auditních zpráv při auditech operací v roce 2023.

Graf 7 Pochybení v oblasti VZ v roce 2023

zdroj: IS APAO (informační systém Aplikační podpora Auditního orgánu Ministerstva financí ČR) za rok 2023

Graf 8 Pochybení v oblasti VZ v roce 2023

zdroj: IS APAO (informační systém Aplikační podpora Auditního orgánu Ministerstva financí ČR) za rok 2023

V porovnání s obdobnými údaji za předchozí období nedošlo, pokud jde o typy chyb v zakázkách, k zásadním změnám. Jak vyplývá z výše uvedených údajů grafu, nejčastěji byla v předchozím roce auditory identifikována pochybení v těchto kategoriích:

- použití kritérií pro vyloučení, kvalifikačních kritérií pro výběr, kritérií pro zadání veřejné zakázky nebo podmínek plnění veřejné zakázky nebo technických specifikací, která omezují přístup hospodářských subjektů (21 zjištění, 30 %);
- změny prvků veřejné zakázky, které byly uvedeny v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo v zadávací dokumentaci (11 zjištění, 15,71 %);

- kvalifikační kritéria pro výběr (nebo technické specifikace) byla po otevření nabídek změněna nebo byla nesprávně uplatňována, resp. souhrnná kategorie jiných typů pochybení (v obou případech po 10 zjištěních, 14,29 %).

Ministerstvo financí – Oddělení 4703 – Centrální kontaktní bod AFCOS

Pokud jde o systém správy nesrovnalostí Evropské komise IMS, bylo v roce 2023 hlášeno 32 nových nesrovnalostí souvisejících se zadáváním veřejných zakázek v orgánech veřejné správy. Z údajů o nahlášených nesrovnalostech v IMS lze dovodit:

Nejčastější pochybení

- používání kritérií pro vyloučení, výběr, udělování, která jsou diskriminační; na základě neoprávněných národních, regionálních nebo místních preferencí;
- nedostatečná transparentnost a / nebo nerovné zacházení během hodnocení;
- podstatná změna náležitostí smlouvy odchylná od oznámení veřejné zakázky; zadávacích podmínek;
- střet zájmů;
- „umělé/záměrné“ dělení veřejné zakázky na části na stavby/služby/dodávky (se záměrem vyhnout se limitu a povinnosti zadat VZ v režimu zákona).

Problémové skupiny

- obce a města
- ministerstva
- kraje a jejich příspěvkové organizace

Hlavní problémové typy zakázek

- stavební práce
- dodávky ICT a IS

Trendy oproti minulým létům

- oproti předchozímu roku se téměř zdvojnásobil počet nesrovnalostí souvisejících s porušením ZZVZ v orgánech veřejné správy;
- setrvalý stav je u výskytu netransparentnosti, nerovného zacházení a diskriminace;
- častěji je detekován střet zájmů;
- méně často se vyskytuje dělení zakázek;
- byl zaznamenán pouze jediný případ neoprávněného použití JŘBU.

5. Národní elektronický nástroj

MMR zajišťuje jako Správce Národního elektronického nástroje (dále jen „NEN“) služby kontrolní, provozně-monitorovací, reportovací, operativní, fakturační, metodické a vzdělávací, analytické, rozvojové, informační a administrativní. V roce 2023 pokračovalo MMR v činnostech zahájených v předešlých letech a realizovalo zejména následující aktivity.

5.1. Provoz NEN

Obecné informace k provozu NEN

Od 1. 1. 2020 provoz NEN zajišťuje provozovatel, tj. sdružení společností Tesco SW, a. s. a O2 Czech Republic, a.s., jakožto vítěz otevřeného zadávacího řízení veřejné zakázky „Výběr provozovatele systému NEN“, jehož oznámení bylo uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek dne 16. 9. 2019 pod ev. č. Z2019-031891. S provozovatelem byla uzavřena „Smlouva o zajištění provozu Národního elektronického nástroje“.

Předmětem smlouvy je zajištění následujících služeb: iniciační a provozní služby, služby zajištění podpůrných provozních nástrojů (ServiceDesk, databáze a další), housingové služby a řízené ukončení služeb.

Dne 14. 1. 2022 byla uzavřena „Smlouva o zajištění technické podpory k produktům využitých v informačním systému NEN“ s číslem CES 6162 se společností TECHNISERV, spol s.r.o. a VUMS LEGEND, spol s.r.o. s trváním do 31. 12. 2024.

- Společnosti dle smlouvy poskytují komplexní služby k zajišťování technické podpory softwarových produktů a ostatních technologií využívaných v IS NEN a jejich úpravy. Předmětem plnění byly následující služby: Incident Management, Release management a Request Management (Change Services a Consultation Services).
- Náklady na zajištění podpory k produktům v NEN dle uvedené smlouvy v roce 2023 činily 36 389 582,14 Kč s DPH.

V roce 2023 provozovalo systém NEN konsorcium dvou provozovatelů:

- O2 Czech Republic, a. s., IČO 60193336, se sídlem v Praze 4 – Michle, Za Brumlovkou 266/2, PSČ 14022
- Tesco SW, a. s., IČO 25892533, se sídlem v Olomouci, tř. Kosmonautů 1288/1, Hodolany, PSČ 779 00

Celkové náklady na NEN za rok 2023 činily 121 796 748,24 Kč bez DPH, z čehož bylo využito 37 393 259,01 Kč na vývoj NEN a 84 403 489,23 Kč bylo použito na provoz

a technickou podporu NEN. Celkové náklady od doby spuštění NEN, tj. od roku 2014 činí 1 092 768 230,85 Kč.²¹

Dostupnost NEN

Dostupnost systému znamená, že data nebo jiné zařízení jsou k dispozici v okamžiku jejich potřeby. Narušení dostupnosti se označuje jako nedostupnost nebo neumožnění přístupu k datům či zařízením. Dostupnost je obvykle vyjádřena jako procento času v daném období, obvykle za rok.

Dostupnost a spolehlivost aplikace NEN je garantována Provozovatelem NEN a celkové parametry dostupnosti za celý rok vyhověly požadavkům.

- Dostupnost produkčního prostředí musí být v obvyklé pracovní době (pracovní dny od 6:00 do 20:00) minimálně 99,5 %.
- Dostupnost produkčního prostředí musí být mimo obvyklou pracovní dobu minimálně 98 %.

V roce 2023 také proběhlo několik plánovaných odstávek z důvodu bezpečnostních aktualizací a servisních oken – veškeré informace byly uveřejněny na hlavní stránce NEN.

5.2. Rozvoj NEN

V roce 2023 byly implementovány v souladu se Smlouvou CES 5835 „Dohoda o servisu aplikace NEN“ tyto rozvojové požadavky:

- Novela ZZVZ;
- možnost snadného zpřístupnění zadávacího postupu ÚOHS/soudu;
- E-katalogy – Optimalizace využití e-katalogů dle připomínek a podnětů nemocnic a lékáren s využitím pro ostatní zadavatele. MMR sbíralo náměty i na workshopech se zmíněnými uživateli;
- Profil zadavatele – doplnění seznamu DNS;
- API ŘSD a MO – rozšíření api rozhraní vč. optimalizace rychlosti, dle podnětů Ředitelství silnic a dálnic ČR a Ministerstva obrany ČR;
- vypracování analýz pro rok 2024;
- aktualizace formulářů a rozhraní pro VVZ;
- drobné rozvoje na základě uživatelských podnětů a úpravy uživatelské přívětivosti.

²¹ Celkové náklady rozdělené na vývoj a provoz s technickou specifikací NEN naleznete v [Tabulka 22](#) Celkové náklady NEN za období 2014–2023.

5.3. Další aktivity

5.3.1. Zajištění certifikace systému

- **Certifikáty NEN**

Platné certifikáty NEN dle vyhlášky č. 260/2016 Sb., *o stanovení podrobnějších podmínek týkajících se elektronických nástrojů, elektronických úkonů při zadávání veřejných zakázek a certifikátu shody:*

- Certifikát prostředí NEN v HTML5 byl získán ke dni 11. 11. 2023 a platí do 10. 11. 2026.
- *Certifikát funkčnosti NEN v HTML5 byl získán ke dni 11. 11. 2020 a je platný do 31. 12. 2025.*

Certifikáty jsou volně k dispozici na hlavní stránce NEN v záložce Informace pro uživatele – Provozní dokumentace, případně na Portálu o veřejných zakázkách²²

- **Administrativně – informační podpora zadavatelů při používání NEN**

- Tiskové zprávy, reakce a aktuality uveřejněné na internetových stránkách MMR:
 - <http://www.mmr.gov.cz>
 - <https://portal-vz.cz/>
- Správa provozních informací a novinek na úvodní stránce NEN:
 - <https://nen.nipez.cz>
- Informování a zodpovídání dotazů související s metodickou podporou systému NEN a ZZVZ prostřednictvím SD, infolinky MMR nebo interní pošty MMR.

5.3.2. Výjimky z používání NEN

Dne 19. 6. 2018 bylo přijato usnesení vlády č. 408, o změně usnesení vlády ze dne 21. 6. 2017 č. 467, o uložení povinnosti využívat Národní elektronický nástroj při zadávání veřejných zakázek (dále jen „UV č. 408“).

Na základě UV č. 408 požádalo několik ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy a příspěvkových organizací o výjimku z využívání NEN od 1. 7. 2018.

Ministerstvo dopravy, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Úřad vlády ČR od roku 2023 využívají aktivní profil zadavatele NEN.

²² [Seznam certifikovaných el. nástrojů dle zákona č. 134/2016 Sb. - Portál o veřejných zakázkách \(portal-vz.cz\)](#)

Naopak NEN jako primární nástroj dosud nevyužívá Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo zemědělství a Technologická agentura ČR. V roce 2023 proběhlo na MMR jednání s povinnými subjekty, které podaly žádost o výjimku, ale bohužel se nepodařilo zmiňované připomínkové řízení ukončit. Proto lze konstatovat, že v této oblasti nenastal žádný pokrok.

Ředitelství silnic a dálnic ČR z důvodu transformace na státní podnik již nemá povinnost dle UV č. 408 používat NEN.

5.3.3. Realizace školení NEN

Metodickou podporu k NEN realizuje OSPEVZ.

V roce 2023 bylo realizováno 23 online školení s celkovým počtem 883 účastníků. Celkem bylo ke dni 31. 12. 2023 proškoleno 7877 zadavatelů a dodavatelů na více než 325 školeních.

5.4. Centrální service desk NIPEZ

MMR dlouhodobě mělo v plánu rozšířit služby projektu NIPEZ plánovanou zakázkou na Systémy centrálních služeb (dále jen „SCS NIPEZ“) a vytvořilo Centrální servicedesk NIPEZ (CSD NIPEZ).

- Prováděcí smlouva č. j.: MMR – 18925/2017-32 „Smlouva na zajištění souboru centrálních služeb národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek – Centrální ServiceDesk NIPEZ“, číslo CES 5872. Smlouva byla podepsána se společností AUTOCONT a.s. Dodavatel na základě uzavřené smlouvy poskytl MMR licence potřebné pro zprovoznění service desku. Veřejná zakázka na licence byla soutěžena v nadlimitním režimu v otevřeném řízení. Vysoutěžená cena činila 3 963 000 Kč bez DPH.
- „Prováděcí smlouva č. j.: MMR-3777/2023-36 „Smlouva o zajištění licencí pro Centrální ServiceDesk NIPEZ“, číslo CES 6348. Smlouva byla podepsána se společností AUTOCONT a.s. Dodavatel na základě uzavřené smlouvy poskytl MMR dodatečné licence potřebné pro rozšíření služeb service desku. Veřejná zakázka na licence byla soutěžena v nadlimitním režimu v rámci DNS na dodávky ICT komodit pro kritickou informační infrastrukturu. Vysoutěžená cena činila 3 494 691 Kč bez DPH.

Jde o řešení postavené na nezávislých modulech, kdy každý z nich představuje řešení konkrétní oblasti. Jednotlivé moduly lze mezi sebou kombinovat, a u každého případně i doprogramovat specifické požadavky. Není tedy nutné řešit specifický SW na míru prostřednictvím VZ, kdy případná úprava či rozšíření může znamenat novou veřejnou zakázku, případně používat do konce účinnosti příslušné smlouvy nevyhovující řešení.

V rámci platformy ServiceNow je pouze dříve objednaný modul (moduly) doplněn o další, zajišťující nové požadavky.

CSD zajišťuje automatickou kontrolu plnění SLA vč. upozornění na končící lhůty, která byla jedním z primárních požadavků správce NEN. Dále je možné v nástroji zajistit automatické zpracovávání výkazů pro dodavatele služeb souvisejících s provozem aplikace NEN, programovatelné dashboardy apod.

Aktuálně je do CSD NIPEZ napojen NEN, ISVZ a VVZ. V plánu jako další projekt z SCS NIPEZ je napojení nové verze SKD.

Dostupnost Centrálního service desku NIPEZ za období od 1. 1. 2023 do 31.12. 2023 byla 100 %, tj. nenastal žádný výpadek.

5.5. Statistické údaje NEN

Počet přijatých požadavků podpory

Celkový počet přijatých požadavků od uživatelů NEN byl za vyhodnocované období roku 2023 celkem 21 846. Jednalo se zejména o uživatelské dotazy k aplikaci a službám NEN, požadavky na změnu funkcionalit nebo vlastností systému NEN, žádosti o další služby poskytované provozovatelem či správcem NEN v souvislosti s fungováním NEN a hlášení provozních událostí a incidentů. Z tohoto celkového počtu ticketů bylo 5656 žádostí o registraci.

Uživatelé při zadávání požadavku/dotazu využívali všech komunikačních kanálů podpory NEN:

- Email - Hotline@nipez.cz,
- Telefon (kontaktní linka Helpdesk, resp. call-centra) +420 841 888 841,
- Webové rozhraní pro registrované uživatele ServiceDesk.

Formulář „napište nám“ umístěný na <https://nen.nipez.cz> i pro neregistrované uživatele.

Zadavatelé

Dle statistických údajů NEN bylo ke dni 31. 12. 2023 v rutinním provozu NEN evidováno celkem 3 732 zadavatelů, což bylo navýšení o 15,14 % oproti předchozímu roku, kdy bylo evidováno ke konci roku 2 681 registrovaných zadavatelů.²³

Dodavatelé

²³ Počty za předchozí roky naleznete v [Tabulka 23](#) Počet zadavatelů registrovaných v NEN

Ke dni 31. 12. 2023 bylo v rutinním provozu NEN evidováno celkem 27 266 dodavatelů, což znamenalo navýšení o 13,8 % oproti roku 2022, kdy bylo registrováno 23 959 dodavatelů.²⁴

Uživatelé NEN

Na konci roku 2023 bylo v NEN evidováno celkem 52 847 uživatelů s přiřazenou rolí v NEN, což bylo o 12 % více než v roce 2022.²⁵

Veřejné zakázky dle finančního objemu

Finanční objem veřejných zakázek v NEN v roce 2023, činil celkem 260 752 177 210,48 Kč bez DPH. Objem veřejných zakázek v NEN se zvýšil o 31,15 %.

Finanční objem veřejných zakázek administrovaných v NEN v období let 2016–2023 činil celkem 984 141 042 033,82 Kč bez DPH.²⁶

Podle počtu zadaných VZ

Počet zadaných veřejných zakázek v NEN se oproti roku 2022 zvýšil o 24,24 %, což znamená nárůst o 6 054 zadaných veřejných zakázek na 31 027 zadaných veřejných zakázek v roce 2023.²⁷

²⁴ Počty za předchozí roky naleznete v [Tabulka 24](#) Počet dodavatelů registrovaných v NEN.

²⁵ Počty za předchozí roky naleznete v [Tabulka 25](#) Celkový vývoj uživatelů do konce roku 2023.

²⁶ Výčet finančních objemů veřejných zakázek za předchozí roky naleznete v [Tabulka 26](#) Porovnání celkového objemu VZ se zadanými zakázkami.

²⁷ Viz [Tabulka 27](#) Počty zadaných veřejných zakázek v NEN v letech 2016-2023

Příloha č. 1 – Veřejné zakázky – tabulky

Tabulka 6 Zadávací řízení (ZŘ) zahájená v roce 2023

Přehled po měsících			Přehled po kvartálech		
Měsíc	Počet ZŘ	v % z celého roku	Kvartál	Počet ZŘ	v % z celého roku
Leden	786	7,6	1.	2 355	22,7
Únor	783	7,6			
Březen	786	7,6			
Duben	953	9,2	2.	3 064	29,6
Květen	1 067	10,3			
Červen	1 044	10,1			
Červenec	838	8,1	3.	2 433	23,5
Srpen	833	8,0			
Září	762	7,4			
Říjen	918	8,9	4.	2 501	24,2
Listopad	852	8,2			
Prosinec	731	7,1			
Celkem 2023	10 353	100,0	Celkem	10 353	100,0

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Tabulka 7 Veřejné zakázky zadané v roce 2023

Měsíc	Hodnota VZ bez DPH (mld. Kč)	Počet VZ	Kvartál	Hodnota VZ bez DPH (mld. Kč)	Počet VZ
Leden	47,4	1 098	1.	103,9	3 472
Únor	25,7	1 086			
Březen	30,8	1 363			
Duben	35,5	1 237	2.	129,0	4 375
Květen	44,6	1 515			
Červen	48,8	1 704			
Červenec	28,3	7 372	3.	199,3	4 462
Srpen	73,0	1 634			
září	98,0	1 560			
Říjen	55,6	1 724	4.	212,1	4 432
Listopad	70,1	1 412			
Prosinec	86,3	1 373			

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Tabulka 8 Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2023

Druh zadavatele	Počet rušících formulářů
Veřejný	2 725
Sektorový	174
Celkem	2 899

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Tabulka 9 Počet uveřejněných platných formulářů, jimiž bylo zrušeno zadávací řízení za rok 2022

Druh zadavatele	Počet rušících formulářů
Veřejný	3 074
Sektorový	210
Celkem	3 284

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 28. 3. 2023
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Tabulka 10 Přehled veřejných zakázek dle limitu za rok 2023

Limit VZ	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Nadlimitní	8 696	52,7	563	87,5
Podlimitní	7 603	46,1	77,1	12
VZMR	126	0,8	2,12	0,3
Neuvedeno	83	0,5	1,56	0,2
Celkem	16 508	100	644	100

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.
V případě položky „Neuvedeno“ se jedná se o veřejné zakázky, u nichž zadavatel v příslušném formuláři (resp. žádosti)
neoznačil typ dle limitu.

Tabulka 11 Přehled veřejných zakázek dle limitu za rok 2022

Limit VZ	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Nadlimitní	7 221	48,9	492	79,3
Podlimitní	6 749	45,7	82,3	13,3
VZMR	98	0,7	1,9	0,3
Neuvedeno	685	4,6	44,4	7,2
Celkem	14 753	100,0	620	100,0

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 28. 3. 2023
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.
V případě položky „Neuvedeno“ se jedná se o veřejné zakázky, u nichž zadavatel v příslušném formuláři (resp. žádosti)
neoznačil typ dle limitu.

Tabulka 12 Statistika zadaných veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2023

Druh zadávacího řízení	Veřejní zadavatelé				Sektoroví zadavatelé			
	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Otevřené řízení	7 618	48,8	362,4	72,0	407	46,8	60,5	46,3
Zjednodušené podlimitní řízení	6 237	40,0	45,5	9,0	0	0	0	0
Jednací řízení bez uveřejnění	974	6,2	25,6	5,1	174	20,0	11,0	8,4
Užší řízení	662	4,2	64,5	12,8	65	7,5	2,8	2,1
Jednací řízení s uveřejněním	72	0,5	4,8	1,0	220	25,3	56,4	43,2
Řízení se soutěžním dialogem	8	0,1	0,1	0	1	0,1	0,00435	0
Řízení o inovačním partnerství	10	0,1	0,2	0	0	0	0	0
Řízení pro zadání VZ ve zjednodušeném režimu	23	0,1	0,4	0,1	2	0,2	0,0000014991	0
Celkem	15 604	100,0	503,5	100,0	869	100,0	130,7	100,0

Druh zadávacího řízení	Koncese			
	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Koncesní řízení	33	94,3	9,9	99,0
Řízení pro zadání zakázky ve zjednodušeném režimu	2	5,7	0,1	1,0
Celkem	35	100,0	10	100,0

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Tabulka 13 Statistika zadaných veřejných zakázek dle druhu zadavatele a zadávacího řízení za rok 2022

Druh zadávacího řízení	Veřejní zadavatelé				Sektoroví zadavatelé			
	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Otevřené řízení	6723	47,8	361,5	72,2	306	47,1	42,5	36,3
Zjednodušené podlimitní řízení	5 643	40,1	46,7	9,3	0	0	0	0
Jednací řízení bez uveřejnění	889	6,3	35,6	7,1	105	16,2	11,8	10,1
Užší řízení	688	4,9	45,1	9,0	31	4,8	10,3	8,8
Jednací řízení s uveřejněním	90	0,6	10,5	2,1	205	31,5	51,2	43,8
Řízení se soutěžním dialogem	15	0,1	0,321	0,1	2	0,3	1,13	1,0
Řízení o inovačním partnerství	8	0,1	0,089	0	0	0	0	0
Řízení pro zadání VZ ve zjednodušeném režimu	22	0,2	0,728	0,1	1	0,2	0,047	0
Celkem	14 078	100,0	500,5	100,0	650	100,0	117	100,0

Druh zadávacího řízení	Koncese			
	Počet zadaných VZ	Podíl zadaných VZ v %	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
Koncesní řízení	25	100	2,94	100,0
Celkem	25	100,0	2,94	100,0

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 28. 3. 2023
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh

Tabulka 14 Počet a hodnota realizovaných soutěží o návrh

Rok	Počet realizovaných soutěží o návrh v daném roce	Celková konečná hodnota bez DPH (mil. Kč)
2023	31	45
2022	43	81

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024 za rok 2023 a ke dni 28. 3. 2023 za rok 2022

Tabulka 15 Podíl veřejných zakázek (ne)dělených na části za roky 2023 a 2022

Rok	2023		2022	
	Počet VZ	Hodnota VZ v mld. Kč	Počet VZ	Hodnota VZ v mld. Kč
VZ dělené na části	2 187	51	2 034	79
VZ na části nedělené	14 321	593	12 719	514
Celkem	16 508	644	14 753	620

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024 za rok 2023, data za rok 2022 jsou platná ke dni 28. 3. 2023. Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Tabulka 16 Přehled zdrojů financování za rok 2023

Pořadí	Hlavní zdroj financování	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
1.	Zdroje z veřejných rozpočtů a státních fondů ČR	309,5	48,1
2.	Soukromé a jiné zdroje	197,6	30,7
3.	Zdroje z fondů EU	137	21,3
4.	Neuvedeno	0	0
5.	Vlastní zdroje zadavatele	0,02	0
Celkem		644	100

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.

Položka „Neuvedeno“ znamená, že zadavatel ve formuláři neoznačil žádnou variantu.

Tabulka 17 Přehled zdrojů financování za rok 2022

Pořadí	Hlavní zdroj financování	Hodnota v mld. Kč	Podíl na hodnotě v %
1.	Zdroje z veřejných rozpočtů a státních fondů ČR	264	42,6
2.	Soukromé a jiné zdroje	265	42,7
3.	Zdroje z fondů EU	90,8	14,6
4.	Neuvedeno	0	0
5.	Vlastní zdroje zadavatele	0,5	0,1
Celkem		518	620

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 28. 3. 2023
Do tohoto přehledu nebyly zahrnuty údaje za soutěže o návrh.
Položka „Neuvedeno“ znamená, že zadavatel ve formuláři neoznačil žádnou variantu.

Tabulka 18 Přehled využití rámcových dohod za rok 2023

Druh zadavatele	Počet rámcových dohod	Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč
Veřejný	1 456	125
Sektorový	348	53,6
Celkem	1 804	179

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024
Pozn. Počet rámcových dohod udává počet zadaných veřejných zakázek v daném roce, jejichž výsledkem bylo uzavření rámcové dohody. Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč udává reálně čerpané prostředky prostřednictvím rámcových dohod v daném roce.

Tabulka 19 Přehled využití rámcových dohod za rok 2022

Druh zadavatele	Počet rámcových dohod	Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč
Veřejný	1 257	193
Sektorový	259	39,8
Celkem	1 516	233

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 28. 3. 2023
Pozn. Počet rámcových dohod udává počet zadaných veřejných zakázek v daném roce, jejichž výsledkem bylo uzavření rámcové dohody. Hodnota zakázek zadaných na základě rámcových dohod v mld. Kč udává reálně čerpané prostředky prostřednictvím rámcových dohod v daném roce.

Tabulka 20 Přehled využití DNS za rok 2023

Druh zadavatele	Počet zavedených DNS	Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč
Veřejný	236	37,3
Sektorový	18	0,9
Celkem	254	38,2

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

Pozn. Počet zavedených DNS udává počet zahájených veřejných zakázek v daném roce. Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč udává reálně čerpané prostředky v rámci DNS v daném roce.

Tabulka 21 Přehled využití DNS za rok 2022

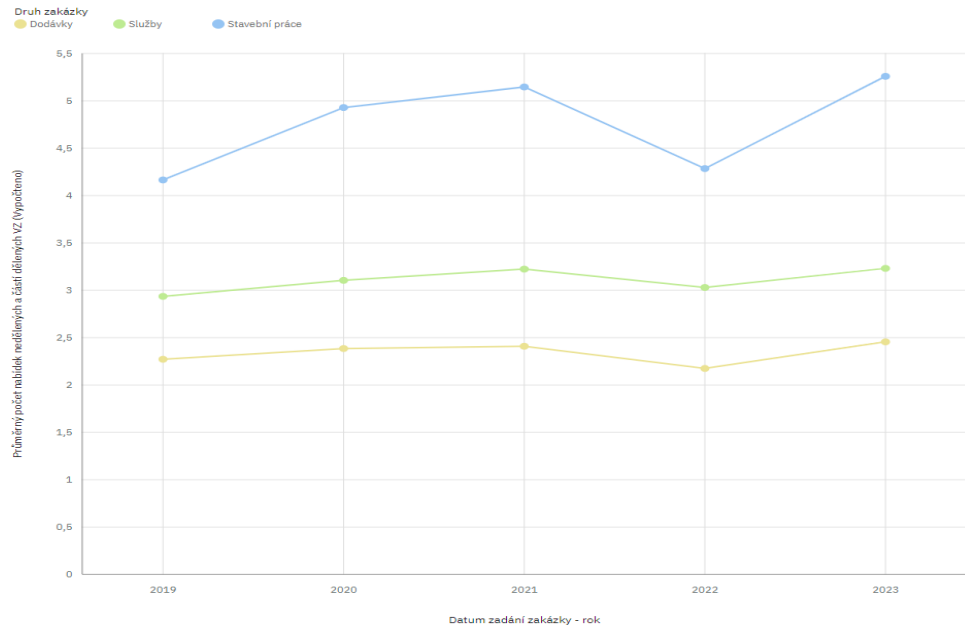
Druh zadavatele	Počet zavedených DNS	Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč
Veřejný	230	38,6
Sektorový	10	4,22
Celkem	240	42,8

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 28. 3. 2023

Pozn. Počet zavedených DNS udává počet zahájených veřejných zakázek v daném roce. Hodnota zakázek v rámci DNS v mld. Kč udává reálně čerpané prostředky v rámci DNS v daném roce.

Příloha č. 2 – Veřejné zakázky – grafy

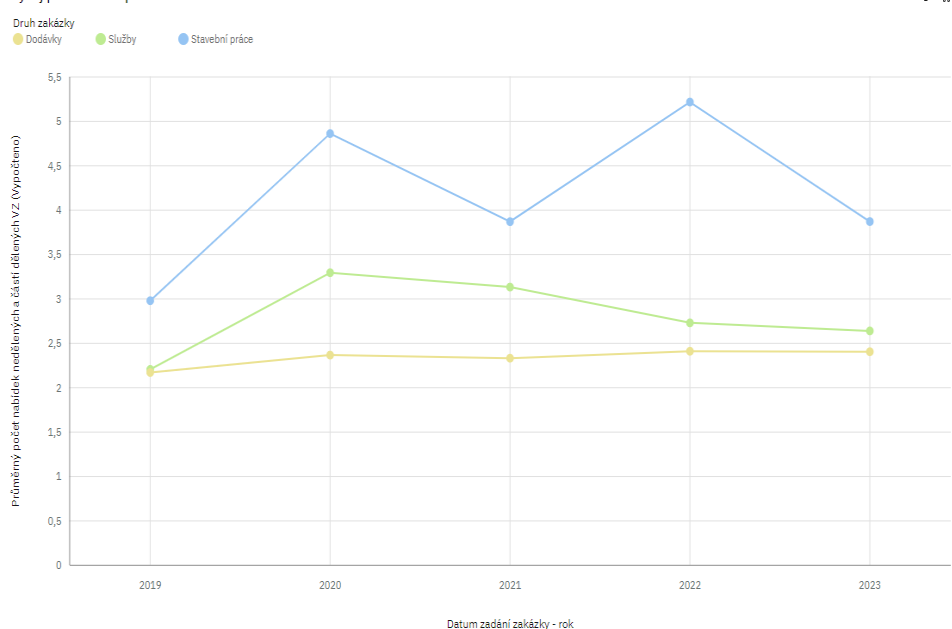
Vývoj průměrného počtu nabídek - veřejný zadavatel

Graf 9 Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) v letech 2019–2023 - Veřejný zadavatel

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 20224

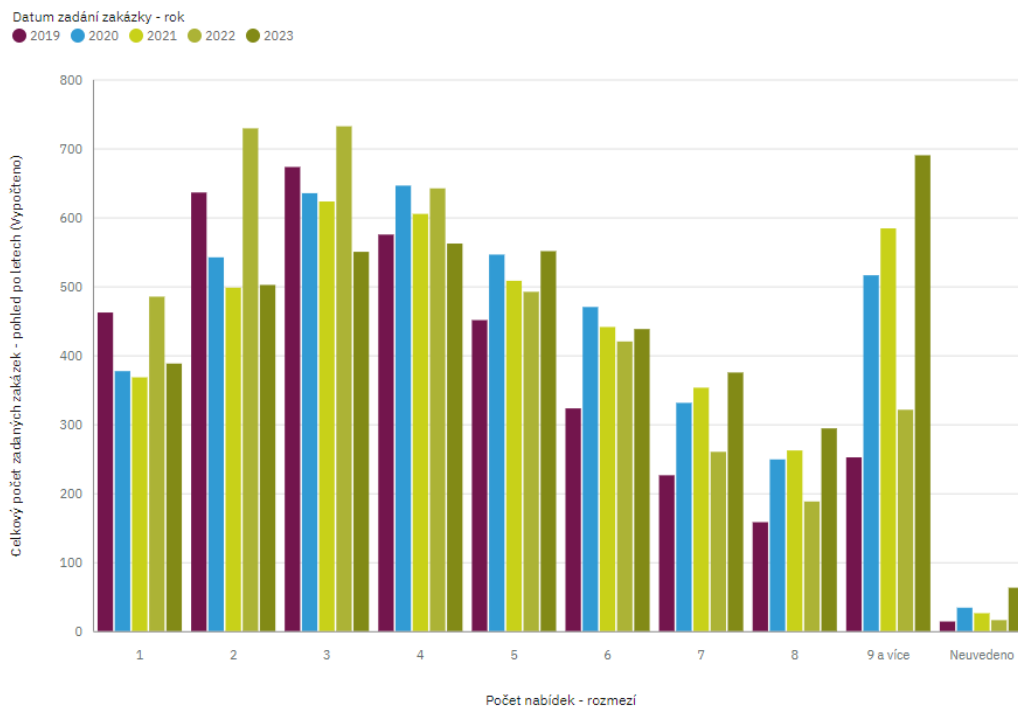
Vývoj průměrného počtu nabídek - sektor. zadavatel

Graf 10 Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) dle druhu VZ v letech 2019-2023 – Sektorový zadavatel

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

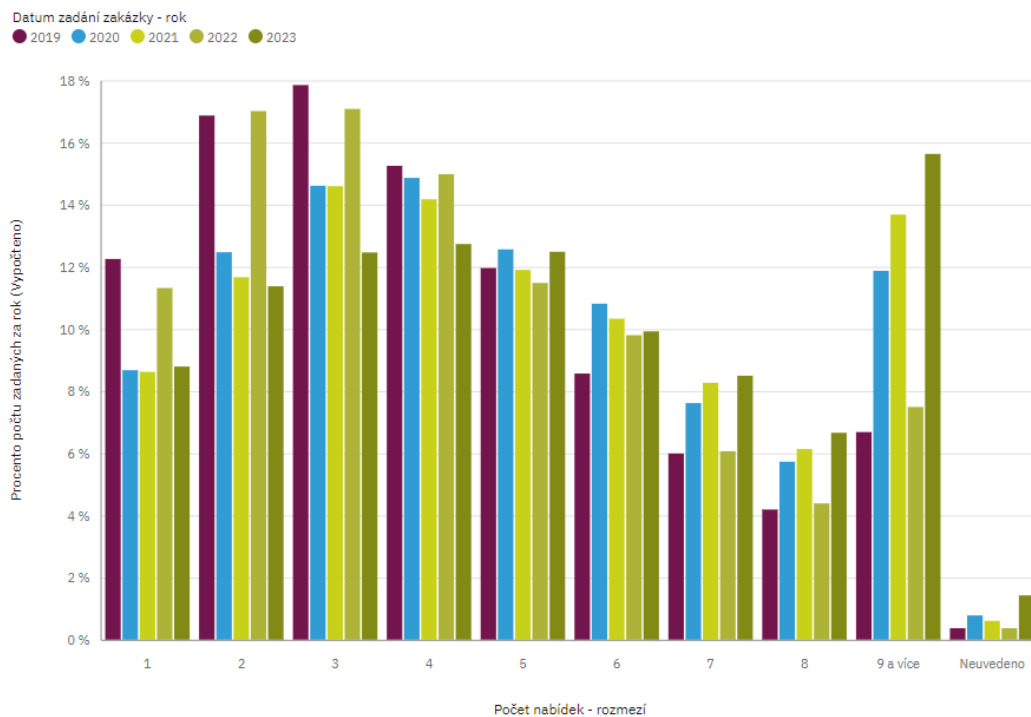
Rozdělení podle počtu zakázek za rok

Graf 11 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, stavební práce)

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

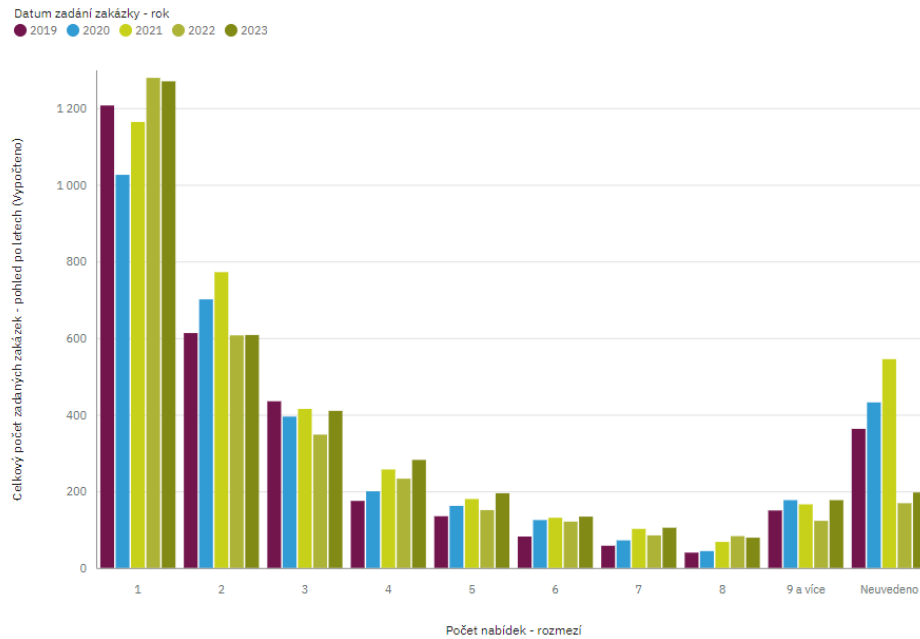
Rozdělení podle procenta zakázek za rok

Graf 12 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, stavební práce)

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

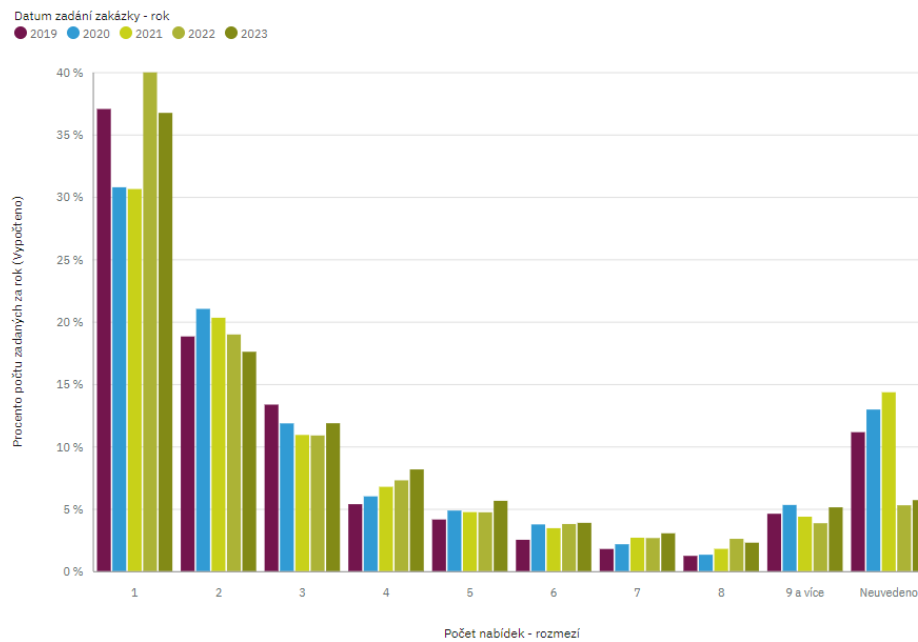
Rozdělení podle počtu zakázek za rok

Graf 13 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, služby)

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

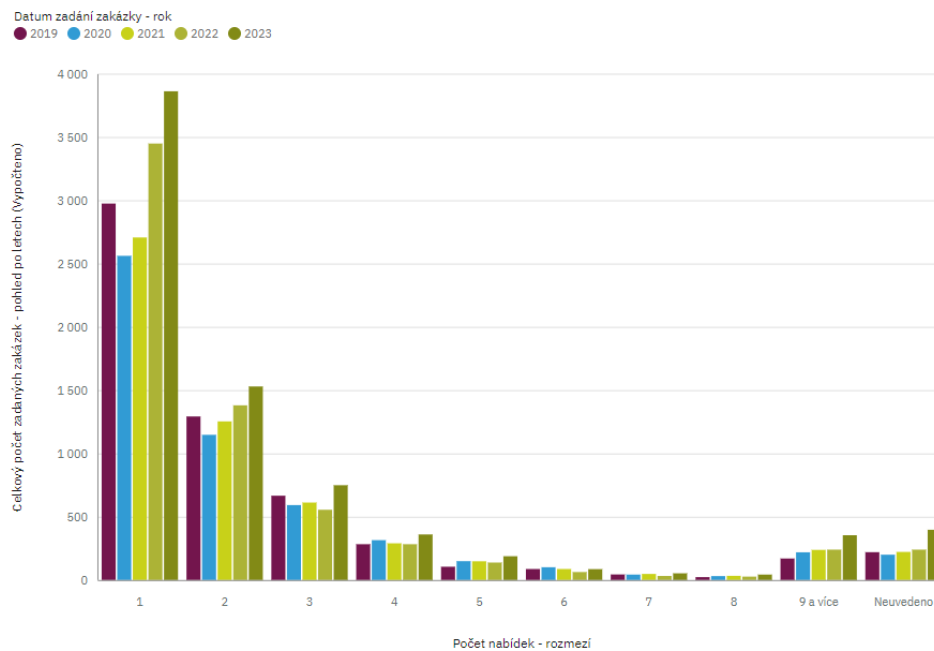
Rozdělení podle procenta zakázek za rok

Graf 14 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, služby)

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

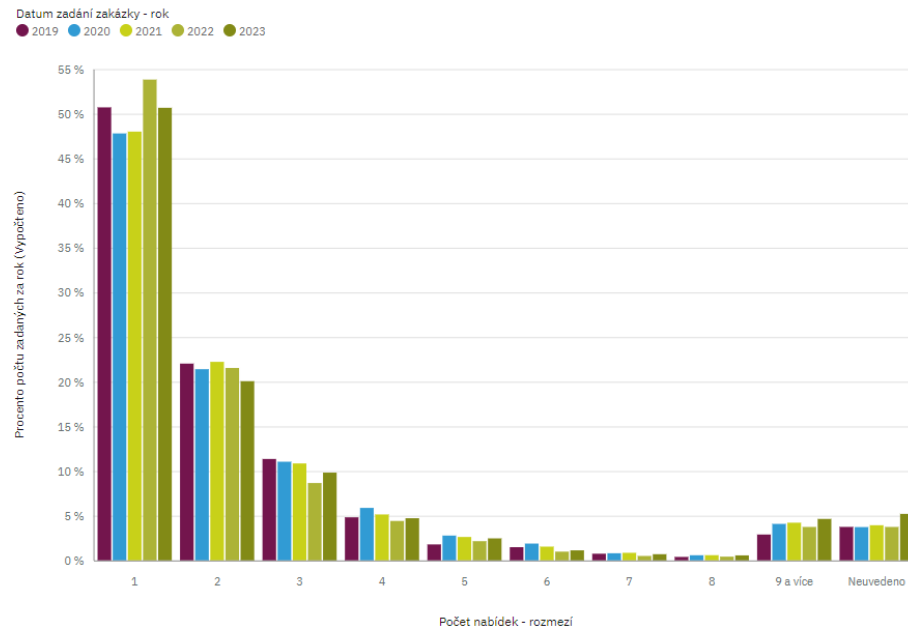
Rozdělení podle počtu zakázek za rok

Graf 15 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k počtu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, dodávky)

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

Rozdělení podle procenta zakázek za rok

Graf 16 Vývoj počtu podaných nabídek vzhledem k podílu zadaných zakázek v letech 2019-2023 (veřejný zadavatel, dodávky)

Zdroj: Informační systém o veřejných zakázkách ke dni 20. 4. 2024

Příloha č. 3 – Národní elektronický nástroj – tabulky

Tabulka 22 Celkové náklady NEN za období 2014–2023

Výdaj	2023 (cena bez DPH)	Období 2014 – 2023 (cena bez DPH)
Vývoj NEN	37 393 259,01 Kč	323 451 891,89 Kč
Provoz NEN a technická podpora NEN	84 403 489,23 Kč	769 316 338,96 Kč
Celkem	121 796 748,24 Kč	1 092 768 230,85 Kč

Tabulka 23 Počet zadavatelů registrovaných v NEN

Rok	Počet zadavatelů ke konci roku
2016	333
2017	560
2018	978
2019	1 509
2020	2 048
2021	2 681
2022	3 167
2023	3 732

Tabulka 24 Počet dodavatelů registrovaných v NEN

Rok	Počet dodavatelů ke konci roku
2016	584
2017	3 896
2018	8 972
2019	13 555
2020	17 876
2021	21 431
2022	23 959
2023	27 266

Tabulka 25 Celkový vývoj uživatelů do konce roku 2023

Rok	Počet uživatelů
2016	2 217
2017	10 052
2018	20 916
2019	29 304
2020	36 507
2021	42 356
2022	47 219
Počet uživatelů ke konci roku 2023	52 847

Tabulka 26 Porovnání celkového objemu VZ se zadanými zakázkami

Rok	Celkový objem VZ (bez DPH)	Celkový objem zadaných VZ (bez DPH)
2016	12 700 142 849,00 Kč	7 316 670 081,00 Kč
2017	47 838 293 857,00 Kč	16 762 701 793,00 Kč
2018	92 214 363 430,54 Kč	87 722 338 833,42 Kč
2019	106 837 695 260,67 Kč	100 961 806 984,60 Kč
2020	130 973 305 415,22 Kč	116 605 522 117,60 Kč
2021	134 010 841 522,99 Kč	144 312 003 345,12 Kč
2022	198 814 222 487,92 Kč	180 023 026 722,79 Kč
2023	260 752 177 210,48 Kč	207 793 333 606,63 Kč
Celkem	984 141 042 033,82 Kč	861 497 403 484,16 Kč

Tabulka 27 Počty zadaných veřejných zakázek v NEN v letech 2016-2023

Rok	Počet zadaných VZ
2016	701
2017	7 183
2018	21 228
2019	27 133
2020	24 216
2021	24 886
2022	24 973
2023	31 027

Přehled použitých grafů

Graf 1 Vývoj zahájených VZ v letech 2020 – 2023	20
Graf 2 Vývoj zadaných VZ v letech 2020-2023.....	21
Graf 3 Vývoj hodnoty VZ v letech 2020-2023	21
Graf 4 Vývoj průměrného počtu nabídek (ze zadaných zakázek) v letech 2019–2023	23
Graf 5 Přehled zdrojů financování v roce 2022 a 2023.....	25
Graf 6 Zjištění dle kategorií pochybení v roce 2023	34
Graf 7 Pochybení v oblasti VZ v roce 2023	34
Graf 8 Pochybení v oblasti VZ v roce 2023	35

Přehled použitých tabulek

Tabulka 1 Základní údaje o trhu veřejných zakázek (VZ) v letech 2018–2023.....	17
Tabulka 2 Podíl prostředků alokovaných veřejnými a sektorovými zadavateli na celkové velikosti trhu veřejných zakázek v letech 2018–2023.....	18
Tabulka 3 Podíl objemu finančních prostředků VZ evidovaných ISVZ na celkovém trhu veřejných zakázek	19
Tabulka 4 Kontrakty veřejných zadavatelů na Českomoravské komoditní burze Kladno	27
Tabulka 5 Kontrakty veřejných zadavatelů na Komoditní burze Praha.....	27

Přehled zpracovatelů podkladů pro Výroční zprávu

MMR, Odbor strategií, práva a elektronizace veřejných zakázek: Úvod, kapitola 1., 2., 3.,5.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: kapitola 4.1

Nejvyšší kontrolní úřad: kapitola 4.2.

Ministerstvo financí: kapitola 4.3.

Zdrojem pro statistická data byl systém NEN a ServiceDesk